

Usomhi Onete oyi iJesu iKirisiti ni iMaki Ọ kẹkẹ

*Itsabo oyi iJoni Oni oọ batazi egbo
(iMat 3.1-12; iLuk 3.1-18; iJon 1.19-28)*

¹ Ona o khi igbaekẹle oyi usomhi onete oyi iJesu iKirisiti Omi Eshinẹgba. ² A kẹkẹ ọli shi Ebe-nopfuase ni ọmekẹguele ọyọli ni a lu Azaya ọ kẹkẹ. Ni Eshinẹgba ọ la liẹ,

“Mhi ya ghie aghiusomhi
oyemhẹ ralo nẹ.

Oni ọ ya bẹ ode
shi eke khe.”*

³ “Ogbọ ọ la ọdagbe
ẹ pfi okokokhue. Oọ liẹ,

‘A riẹle ode
shi eke khe Onomhue,
ni ọọ bhale.

Riẹle oni ode sheshe
ni ọ rọte.’”†

⁴ Ighọ iJoni ọ li bhale, oọ batazi egbo obini ọdagbe ifufu, oọ tse abọ, oọ liẹ, “A mu pfi lase olamhẹ eyẹ ẹ le bhale deba Eshinẹgba ini a ri olamhẹ topfa ẹ.”

⁵ Ighọ egbo e rọte eke iJudia ali ẹoli iJerusalemu lẹ deba iJoni. Ee zọnọ olamhẹ eyẹwẹ yẹ ọli. Ọ la okẹ iJodani batazi egbo. ⁶ Ode ni a ri iriria eyi alakumi do, iJoni ọ rọ fia itsua sọ. Ọ ri ẹkue riẹle

* **1:2** Li zẹ iMala 3.1 † **1:3** Li zẹ Aza 40.3

ogbene mu oku. Initso ali oribo e khi eminale eyoli.† 7 Abọ ni ọọ tse gueye agbọ khi: “Omose ni ọ ke ya bhale elelese ode ukhokho oyemhe, ọ fu dose mhe, ọ mholi ekpabọ dose mhe. Mhi aa fu ramhi oni ọọ taghie uli ni o la ekuẹ ni ọ so-a. 8 Amẹ mhi ro batazi e memena, ama Ayemhe-nọ-pfuase ọ ke ro ya batazi e.”

Ibatazi ali imufe oyi iJesu

(iMat 3.13–4.11; iLuk 3.21–22; 4.1–13)

9 Oa te agho tese ne, ni iJesu ọ ro rote iNazareti ni o la eke iGalili bhale ni iJoni ọ la oke iJodani batazi ọli. 10 Abi iJesu ọ ro lese rote elemhi oke ji egbe ngale te, ọ me khi idane ọ khueghie. Ayemhe oyi Eshinegba ọ li abi anekhukhu rote idane tiemhile ya ma li egbe. 11 A suo khi uruli o rote idane ngme tiemhile, ọọ, “Omimhe ni mhi nono ingme oyoli u khi. U ma ri egbe e mu mhe gba.”§

12 Utoghuokpe, Ayemhe oyi Eshinegba o rue iJesu je odagbe. 13 Ogbele egbhueva ọ la oobọ. Okphaghie, ni ọ khi oghie ayemhe ebe, ọ mu ọli fe. IJesu ọ nu elamhako la oobọ, ama igeni eyi Eshinegba e ri ukpelo e khu ọli.

Eniye odukhokho eni odode ni iJesu ọ ze

(iMat 4.12–22; iLuk 4.14–15; 5.1–11)

14 Abi a ro mu iJoni shi owa ighumha se, iJesu ọ je iGalili ya tse abọ usomhi onete oyi Eshinegba. 15 Oo lie, “Oni eghẹghẹ o she bhale, Eghiele oyi Eshinegba o she ti mama awa. A mu pfi lase olamhe eye e le, ni a mie oni usomhi onete suo.”*

† 1:6 Li ze 2 Ighie 1.8 § 1:11 Li ze Igbae 22.2; Iwolo 2.7; Aza 42.1; iMat 3.17; 12.18; iMak 9.7; iLuk 3.22 * 1:15 Li ze iMat 3.2

¹⁶ Abi iJesu o rōte epfepfe oke oniemi oni o khi shi, na lui iGalili kia le, o me iSamō ali inyoghuo oḷi Aduru. Egbifele e khi. E pfi aga lo elemhi oni oke, ee gbe ifele. ¹⁷ IJesu o o we, “A deba mhe, mhi ya sese e abi a ke lie ke ti egbo gbili.” ¹⁸ Aghoagho e ku iga eyewe shi eke, e deba li.

¹⁹ O ke te agho je odalo deno, o gbo me inyoghuo etuava, iJemhisi ali iJonni imi iZebedi e la elemhi oko-okē oniemi, e zu iga eyewe. ²⁰ Abi iJesu o ro lese me we, o lu we e deba lu, aghoagho e pfi itawe ali egbo ni e nu we ye shi elemhi oko-okē oniemi, e deba li vu.

Ijesu o khu omose ayemhe ebe egbe-a
(iLuk 4.31-37)

²¹ IJesu ali eniye odukhokho eyoli e bhale eoli iKapanomu. Ogbele iyemhe a ni o ke deba li, iJesu o dose lo elemhi owa ugamhi, o la agho sese. ²² Ori abo sha egbo ni e ri eso kpe abi o li sese, itobo khi eri o sese egbo abi o gbo ni o lese emini o o sese, osese oyoli o kioda shi oyi eni e sese Ishi eyi iMosisi.†

²³ Utoghuo kpe omose ni ayemhe ebe o la egbe, o lo elemhi oni owa ugamhi le. O tsesse gbaa! O o, ²⁴ “Elo wa nono anye egbe, iJesu na iNazarēti? Eri u bhale ya pfuse anye-a? Mhi ga lese oni u khi. Oni O pfuase oyi Eshinegba u khi.”

²⁵ IJesu o dese oni ayemhe obe, o o li, “Guese unu pia, te oḷi egbe lase le.” ²⁶ Oni ayemhe obe o nighise oni omose, o mu oḷi pfi gbe. O pfi okokokhue, o rōte oni omose egbe ya lase.

²⁷ O ga ri abo sha egbo nya. E mhila egbe we, “Onoghuo na? Osese onogbo ni o mholi ekpabo!

† 1:22 Li ze iMat 7.28-29

Eri ọ ga nu ayemhẹ ebe ẹ ngme, e ga suọ esọ na li.”
²⁸ Aghoaghọ ingme oyi iJesu o gbe ekẹ-a asha kpa ekẹ iGalili.

Ijesu ọ ri ebubu ẹgbọ ze
(iMat 8.14-17; iLuk 4.38-41)

²⁹ Ijesu ali eniye odukhokho eyọli, ghe iJemhisi ali iJoni, e ga rọte owa ugamhi fiẹ lasele, e ya je apfẹ oyi iSamọ ali Aduru ³⁰ Ọgọ iSamọ oni ọkpotoso, ọ yeshi ghua ughuamhi iba. Ijesu ọ lẹsẹ ramhi aghọ, a gue ingme oyọli yẹ iJesu. ³¹ Ighọ ọ lo deba li, ọ mu ọli obọ, ọ mu ọli ukpho vule. Ighọ eni iba e lase ọli egbe le. Ọ fẹli wẹ pfẹse.

³² Elogbomhi ẹlẹghọ khi ovo ọọ tiemhi eko, ẹgbọ e tsua eni ẹa ze, ali eni iyemhẹ ọkphaghie e yeshẹ ngme bhale ghi iJesu. ³³ Ẹgbọ nya ni e la oni ẹoli e le gba odalo oni owa. ³⁴ IJesu ọ ri eni ẹ ghua, ighuamhi khi ighuamhi, ze. Ọ khu ayemhẹ ebe ebubu ẹgbọ egbe a, ama ọa zẹ ni eni ayemhẹ ebe eghọ e ngme emhikhoghuo unu lasele, itobọ khi e lẹsẹ oni ọ khi.

Ijesu ọ la iGalili tse abọ usomhi onete
(iLuk 4.42-44)

³⁵ Ogbie-fiefie ogbeakọlọ khi obili ọa pfo ogbe ne, iJesu ọ fiẹ lase je ashini o da-ya, ọ ya sọ iromhi. ³⁶ ISamọ ali apfọli ni e kpọle, e vu ya nono ọli. ³⁷ Abi e rọ mẹ ọli, ẹẹ ọli, “Ẹgbọ kpa ẹẹ nono ẹ.”

³⁸ Ijesu ọọ wẹ, “Awa mema ya je ẹoli oboese, ikhi apfẹ eni e timama akana, ni mhi li la oobọ tse abọ, irari khi ona o zẹ ni mhi rọ bhale.” ³⁹ Ighọ ọ kia gasẹ ekẹ iGalili nya tse abọ. Ọ la owa ugamhi eyewẹ tse abọ. Ọ khu ẹgbọ ayemhẹ ebe egbe ku-a.†

† **1:39** Li zẹ iMat 4.23; 9.35

*Ijesu o ri oni efafe e mu ze
(iMat 8.1-4; iLuk 5.12-16)*

⁴⁰ Omose ni efafe e mu o bhale deba ijesu. O wugha li odalo, o o lema li, o o, “Ini o ghole e, u dobe ya remhe ze, u remhe khi oni o pfuase.”

⁴¹ Igho elemhi oli, ee ala ijesu, o nise obo-a ti oni omose, o o li, “O ghole mhe, khi oni o pfuase.”

⁴² Aghogho eni efafe e lase oli egbe le, o ze, o khi oni o pfuase.

⁴³ Ijesu o gueye oli, o ke vu. O lolo tse agua ye oli, ⁴⁴ o o li, “Khi gue ingme ona ye ogbokhoghuo, ama le ya ri egbe e khashe ekpodalo-ugamhi eyi Eshinegba, ni e te okpe ne, ni u luase obo ni iMosisi o o a ke luase, ini a ri ogbo lina ze. Ishegho, ni o khi otsela na we khi u she ze.”§

⁴⁵ Eri oni omose o ri ochogho ngme oli kiakiala gboo, o miatse oni ingme onete ku asha kpa. Itobo ona, ijesu o a ke dobe lo eoli okhoghuo le gboo. Eri o ke la odagbe obini o da-ya. Abi o rie khi igho, eri egbo nya e kie rote asha kpa e bhale deba li.

2

*Ijesu o ri omose ni o guogho-a ze
(iMat 9.1-8; iLuk 5.17-26)*

¹ Ikuku ogbele e dose, ijesu o gbo lo elemhi iKapanomu, eni egbo e suo khi o she bhale apfe.

² Ebubu egbo e le gba ramhi ni ogbo a ke me ashikhoghuo ni o kpole, ya ramhi olase unu-ode. Ijesu o tse abo oni usomhi ye we. ³ Igho emose aane e tsua omose ni o guogho-a adigege shi iya bhale ghi ijesu. ⁴ Abi eni emose ea ro me asha

§ 1:44 Li ze iLev 14.1-32

tsua li lole ashini iJesu o la, itobo egbo ni e gho bu dose, e nga ukhomhi oni owa rote ashini iJesu o la gbese ekpha-a. Abi e ro gbese oia se, e ri ili ri oni omose tiemhile, abi o kie li yeshi iya. ⁵ Abi iJesu o ro me irudunga oyewe, oo oni omose ni o guogho-a, “Omimhe, a she ri olamhe topfa e.”

⁶ Ama eni e sese Ishi eyi iMosisi ni e shito akagho, e sa o udu oyewe, e lie, ⁷ “Elo o ze ni oni ogbo ona o ro ngme ungmehi onana unu. Eri o pfi unu-a! A li me oni o dobe ya gbe olamhe kua na ogbo? Oa khi Eshinegba lueghuo?”

⁸ Aghogho iJesu o she lese elemhi ayemhe oyoli emini e sa shi elemhi udu oyewe, oo we, “Elo o ze ni a ro sa usamhi onana. ⁹ Onoghuo o kele ne, ni a ro lie oni omose ni o guogho-a, ‘A ri olamhe topfa e,’ abi khi ‘Vule, rue iya oye ni u ke kia?’ ¹⁰ Mhi ya ro li khashe e khi Omi Ogbo o mholi ekpabo elemhi agbo ona ni o ro gbe olamhe kua na ogbo.” Igho o gueye oni omose ni o guogho-a egbo, ¹¹ “Mhie ye u vule, u rue iya oye, u ke je apfe.”

¹² Oni omose o vule, o rue iya oyoli, o la akpewe nya kia vu. O ri abo sha egbo kpa. Ee kueghie Eshinegba, e lie, “Anye ea kpe me onana ghue oo!”

IJesu o lu iLevi

(iMat 9.9-13; iLuk 5.27-32)

¹³ IJesu o gbo je epfe oko oniemhi ni o khishi. Ebubu egbo e bhale deba li, o sese we. ¹⁴ Abi o kia le, o me omionoga iLiva omi Afeusi khi o shito okhoho eyi eni e mie oga. IJesu oo li, “Deba mhe.” Igho o vule deba li.

¹⁵ Abi iJesu o la ayi iLevi le eminale elogbomhi, emionoga ni e bu ali egbo ena olamhe e li nu oli

ali eniye odukhokho eyoli le emhi, irari khi egbo ni e bu e deba li. ¹⁶ Abi egbo eni ee sese ishi na lui iFarisi e ro me khi iJesu o nu egbushia ali emionoga e le eminale, e mhila eniye odukhokho eyoli, “Elo o ze ni o ro nu emionoga ali egbushia e le eminale?”

¹⁷ IJesu o suo onana, oo we, “Egbo ni e ze ea mhue emini e ri obo e li. Oni oo to, o ye apfe obo. Oa khi eni e pfuase ne mhi bhale ya lu, ama egbushia.”

Omhila ingme azumhi

(iMat 9.14-17; iLuk 5.33-39)

¹⁸ Eghẹghẹ oghuo eniye odukhokho eyi iJoni Oni oo batazi egbo ali egbo iFarisi ee pfi azumhi. Egbo eghuo e bhale ya mhila iJesu, e oli, “Elo o ze ni eniye odukhokho eyi iJoni ali enayi egbo iFarisi e ro pfi azumhi ni eye ea ro pfi?”

¹⁹ IJesu o so we o, oo we, “Se epfese eyi omose ni o rue omueshi onogbo e lie ke pfi azumhi ini oni omose o kie nu we shito? E a me asha pfi azumhi ini o kie nu we shito. ²⁰ Ama eghẹghẹ o ya bhale ni a ro rue oni odo oni omueshi vu. Eghẹghẹ agho, e ro tigbe ya ke pfi azumhi.

²¹ “Ogbo a ya khi ode onogbo gbela ma ode onodio. Ini u ligho, eri oni ode onogbo o ya nyanon oni ode onodio-a. O ke nyanon-a dose abi o kpe li.

²² Ali khi ogbo oa ya ku onyoo onogbo shi akpaba onodio. [Ikhi akpaba ni egbo iJu e ku onyoo shi.] Ini u ligho, eri oni onyoo o ya vese oni akpaba-a. Oni onyoo ali oni akpaba e ga li opfu-a. Akpaba onogbo a ku onyoo onogbo e lo.”

Onomhwe oyi ogbele iyemhea

(iMat 12.1-8; iLuk 6.1-5)

²³ Ogbeleghuo eḷe iyemhẹa oyi eḡbọ iJu, iJesu o rọte ifui ishemhi iakpa kia dọṣe. Eniye odukhokho eyọli e li nu ọli kia. Ighọ e li be eni iakpa.*

²⁴ Ighọ iFarisi e mhila iJesu, “Elo o ze khi eniye odukhokho eye eḷe riele emini a ghue eḷe iyemhẹa?”

²⁵ IJesu o so we o, oo, “Aa kpe me ọli ze Ebe-nopfuase emini Oghie iDefidi o riele abi okiamhi o ro gbe ọli ali eni e nu ọli kia? ²⁶ Eghẹghe ni Abiata o ro khi Okpeda na ekpodalo-ugamhi eyi Eshinegba, ni Oghie iDefidi o ro lo Owa oyi Eshinegba ya rue ibuledi ni a ro ga Eshinegba le, o kholo na eni e nu ọli kia le. Ibuledi ona ighie eyi ekpodalo-ugamhi tse, ushi o lama e ke le we.”†‡

²⁷ Ighọ oo we, “Eri a ma ogbele iyemhẹa na ogbo, aa ma ogbo na ogbele iyemhẹa. ²⁸ Itobo igho, Omi Ogbo o khi Onomhue, li shi oyi ogbele iyemhẹa.”

3

Omose ni o ghu obo oghuo-a (iMat 12.9-14; iLuk 6.6-11)

¹ Elelese khi iJesu o gbo je owa ugamhi, omose ni obo oyoli oghuo o ghua, o la akagho. ² Egbọ eghuo e nono ashini e te ya me asha gue ingme shi iJesu egbe. E ri ukpeloe shi ọli egbe ini o ya ri ogbo ze eḷe iyemhẹa. ³ IJesu oo oni omose ni o ghu obo-a, “Vule migha odalo oyi eḡbọ kpa.”

⁴ IJesu o mhila we, “Onoghuo o gbe akanya elemhi ushi oyawa ne eḷe Iyemhẹa? Ni a ro riele onete abi ni a ro riele onobe? Ni a ro tsumhi agbo oyi ogbo abi ni a ro pfuse ọlia?” Ama e tsaghie a.

* **2:23** Li ze iDeut 23.25 † **2:26** Li ze iLev 24.9 ‡ **2:26** Li ze 1 iSam 21.1-6

⁵ Igho iJesu o ri elemhi ibibi bino we gasẹ, udu oyoli o yese-a shi udu obe ni e mhue. Oo, “Nomose nise obo-a.” O nise oli-a. Igho obo oyoli o gbo li abi o kpe te eke li ⁶ Igho egbo iFarisi e fie deba eniye odukhokho eyi Erodu, e ya gba ugbamhi abi e li ya gbe iJesu-a.

Ebubu egbo e deba iJesu

⁷ Igho iJesu ali eniye odukhokho eyoli e lase we iteva le ya je oke na iGalili. Ebubu egbo e rote iGalili deba iJesu. ⁸ Abi e ro suọ emini o riyele, ebubu egbo e bhale deba li, rote eke iJudia ali iJerusalemu, ali Idumia ali eke ni o kpe obo na iJodani ali epfepfe iTire ali iSidoni. ⁹ Itobo khi eni egbo e bu dose, iJesu o gueye eniye odukhokho eyoli e nono oko-oke oni ikeke ni loli lo o ini egbo e khi sha mu lue. ¹⁰ Itobo khi o she kpe ri ebubu egbo ze, egbo eni ea ze, e mise egbe ini e me asha ramhi oli egbe ri obo ti oli.* ¹¹ Eghẹghẹ kpa ni egbo ni ayemhe ebe e yesẹ ẹ ngme e ro da me iJesu ne, e de ya yeshi eke odalo oyoli. Eẹ tsese, eẹ lie, “Omi Eshinẹgba u khi.”

¹² Ama, o tse agua ye eni ayemhe ebe egho e khi gue oni loli khi le.

Ijesu o ze ighiusomhi na ke ogbava (iMat 10.1-4; iLuk 6.12-16)

¹³ IJesu o nga ukhomhi ute, o lu emose ni e ghole oli. E bhale deba li. ¹⁴ O ya ze egbo ogbava ke, o lu we ighiusomhi na ke. O ze we ni e nu lue ke kia, ali ni lue me we ke ghie usomhi fie ke tse abo usomhi onete, ¹⁵ ali ni e gbo mhue ekpabo

* **3:10** Li ze iMak 4.1; iLuk 5.1-3

ni e rọ ke khu ẹgbọ ayemhẹ ebe egbe kua. ¹⁶ Ena e khi otuogbava ni ọ zẹ. ISamọ, ọni iJesu ọ lu iPita. ¹⁷ IJemhisi ali inyoghuo-ọli iJoni imi iZebedi (eni iJesu ọ ri akiseva iBonajisi na. Ni o migha shi Imi Akphala), ¹⁸ Ali Aduru, iFilipu, iBatolomiu, iTomosi, iJemhisi omi Afeusi, ali iTadiusi, iSamọ [ọni ije-odalọ oyi ẹdẹli iJu oo ghọ mu egbe.]

¹⁹ Ali iJudasi Isikarọti ọni ọ ri iJesu dẹ.

Ijesu ali iBezebọ

(iMat 12.22-32; iLuk 11.14-23; 12.10)

²⁰ Ijesu ọ nyenẹ egbe je apfẹ. Ighọ ebubu ẹgbọ e gbo tigbili ramhi khi iJesu ali eniyẹ odukhokho eyọli ẹa mẹ asha, wẹ khi eminale e ya le. ²¹ Abi apfẹ ọ e rọ suọ ona, E nono khi wẹwẹ e ya mu ọli je apfẹ. Irari khi eri e liẹ, “Ujili o she ẹ kpha li.”

²² Eni ẹẹ sẹsẹ ishi ni e rọte iJerusalemu tiemhie, e liẹ, “Ayemhẹ iBezebọ ni ọ khi Okphaghie o la li egbe yese ọli ẹ ngme! Lọli ọ khi oghie ọyi iyemhẹ ebe ni ọ ri ekpabọ na li ni ọ rọ ke khu ẹgbọ iyemhẹ ebe egbe kua.”†

²³ Ighọ iJesu ọ lu wẹ, ọ ri okhẹ irọkhọkhọ nu wẹ ngme, Ọọ wẹ, “Sẹ okphaghie ọ liẹ ke khu okphaghie?”

²⁴ Ini ushishi e kemhi egbe wẹ shi ikui-iku ni e rọ nu egbe wẹ ẹ khọli, eri oni ushishi ọọ de. ²⁵ Ini omhue-apfẹ o kemhi shi ikui-iku ni e rọ nu egbewẹ ẹ khọli, eri oni omhue-apfẹ o ya de. ²⁶ Ini okphaghie ọ mu okhọli vule shi egbọli ọ, ọa ya tọ, eri ọ ya de, ukpese oyọli o she ramhi.

²⁷ “Ogbọ okhoghuo ọa la ọ ni ọ dobe ya lo owa oyi omose-akama ya ti ọli itsua eke-a ini ọa kpe mu ọni

† **3:22** Li zẹ iMat 9.34; 10.25

omose-akama ge shi eke. Eghẹghẹ agho, o tigbe dobe ti oli itsua eke-a.

²⁸ “Egbegbi ingme mhi gueye e, khi, aa me olamhe ni ogbo o lamhe ali ungmehi ipfiunu-a ni ogbo ya ngme, ni aa dobe ro ya gbekua na li.

²⁹ Ama onini o da ngme ungmehi ipfiunu-a deba Ayemhe-no-pfuase ne, aa ya ro topfa li, irari khi olamhe ona agboagbo o pfi obo lo.”†

³⁰ Itobo khi e oli khi, “O mholi ayemhe ebe,” o ro ngme ona.

*Inyo iJesu ali inyoghwo oli eni emose
(iMat 12.46-50; iLuk 8.19-21)*

³¹ Igho inyo iJesu ali inyoghwo oli ee bhale. E migha oolase. E ghie ogbo o ka lu iJesu ghi ewe.

³² Ebubu egbo e shito gase oli. E bhale ya gueye oli khi inyoli ali inyoghwo oli e la oolase, khi ee nono ni wewe e me oli.

³³ O mhila we, “Eghuo e khi inyemhe ali Inyoghwo-mhe?”

³⁴ Igho o bino eni e shito gase oli, oo, “Enana e khi inyemhe ali Inyoghwo-mhe! ³⁵ Onini o da rieje emini e ghole Eshinegba, o khi Inyoghwo-mhe onomose ali onokpotso ali inyemhe.”

4

*Okhe irokhokho oyi oni o ko ikpamhi emhi
(iMat 13.1-9; iLuk 8.4-8)*

¹ IJesu o ke gbo la epfe oke ni o khi shi na iGalili sese. Egbo ni e le gase oli e bu dose ramhi ni o ro ya lo elemhi oko-okhe shito. Oni oko-okhe o la elemhi oni oke. Eni egbo e ke migha egele eseso oni oke.*

† 3:29 Li ze iLuk 12.10 * 4:1 Li ze iLuk 5.1-3

² Emhi ebubu ọ ri okhe irokhokho ọ sese we. Ọọ we.
³ “A ghe i! Oghiale ọ ya la ọ. Ọ fiẹ yá kọ iakpa. ⁴ Abi ọ li kia miatse eni iakpa, ikpamhi eghuo ọ e de kua ode, igho ipfeli e bhale ya sanọ we le. ⁵ Eghuo ọ, e de kushi eke ni o khi okpegbhe, ni eke ẹa lolo la. Igho e nyanya ze, e fu, ama oni eke ọa limhi. ⁶ Ama abi ovo o ro to, o tose we a, e khakha, itobo khi ẹa me eke ni o limhi pfi imhili lo. ⁷ Ikpamhi emhi elese e de kulo ifui igba. Igho igba e ze lasele tono eni iakpa abi e ro fu vule. Itobo igho, ẹa ke dobe ni e fu nyanọ ekhe lasele. ⁸ Ama ikpamhi eghuo, e de shi eke onete. Eni ikpamhemhi e ze, e fu, e nyanọ ekhe lasele. Eghuo ọ, e mhue ikpamhi uye ali igbe, eghuo ọ, e mhue ikpamhi egbhueshe, elese e mhue egbhueshe.”

⁹ Igho iJesu, ọọ, “Oni ọ mholi eso, ọ suo.”

*Emini o ze ni a ro ze oni okhe irokhokho
 (iMat 13.10-17; iLuk 8.9-10)*

¹⁰ Abi iJesu lolighuo ọ ro shito, eniye odukhokho ogbava eyoli ali egboese ni e li suo abi ọ ro ngme, e bhale deba li, ọ gueye we emini ọ ri oni okhe irokhokho ngme. ¹¹ Ọọ we, “A she ri osheli oyi Eghiele oyi Eshinegba na ẹ. Ama okhe irokhokho a ro gue ungmehi nya ye egboese. ¹² Ni a bhale ya ẹ khi,

“ E kha riẹ nya alo-a shi eke
 ẹa tigbe ya me emhikhoghuo,
 ali e kha riẹ ku eso a shi eke,
 ọa ya lo we eso.
 Irari khi ini ọa khi igho,
 e dobe me eke, e suo eso,
 e mu pfi deba Eshinegba,

ọ rọ topfa wẹ.’ ”†

*Ijesu ọ guele emini oni okhẹ irọkhọkhọ o ngme
(iMat 13.18-23; iLuk 8.11-15)*

¹³ Ijesu ọ mhila wẹ, ọọ wẹ, “Aa lẹsẹ emini a ri okhẹ irọkhọkhọ ona ngme? Sẹ a li tigbe ya lẹsẹ emini a ri okhẹ irọkhọkhọ okhọghuo ngme shọ? ¹⁴ Eni iakpa ni ọni ọghiale ọ miatse ẹ ku, e migha shi ungmehi oyi Ẹshinegba. ¹⁵ Eri ikpamhi iakpa ni e de shi ode e li abi ẹgbọ eghuo ni e kha da lẹsẹ suọ oni ungmehi ne, Ọkphaghiẹ ọ bhale ya rue wẹ luẹ udu le. ¹⁶ Ikpamhi emhi ni e de shi eke ni o li echeche, e li abi ẹgbọ ni e kha da lẹsẹ suọ oni ungmehi ne, e ri udu oghẹle mie ọli. ¹⁷ Ama, ọa ya tiemhi wẹ eke elemhi. Ẹa dobe migha tesẹ, itobo khi ọa pfi imhili lo eke. Itobo ighọ, ini ọmunu o bhale ali ni a rọ mu okhọli vule shi wẹ ọ rọte oni ungmehi ni e suọ, e kele de ode-a. ¹⁸ Ikpamhi emhi ni e de pfilo ifui igba eri e li abi ẹgbọ ni e kha suọ oni ungmehi, ¹⁹ isamhi ingme agbọ ona, ali ọghuẹmhe ẹpfue, ali ọghuẹmhe khi ọghuẹmhe e lu guese oni ungmehi-a, ẹẹ tonu ọli igba, itobo ighọ ọa mọ imọmhi. ²⁰ Ama ikpamhi emhi ni e de shi eke onete, e li abi ẹgbọ ni e suọ ungmehi, e mie ọli suọ, e mọ imọmhi enete. Eghuo e mhue ikpamhi uye ali igbe, eghuo e mhue egbhuẹsẹ. Eghuo, e mhue egbhuẹshe.”

*Ákpá ni a rọ nga ukhomhi asha
(iLuk 8.16-18)*

²¹ Ijesu ọ gbolo ẹ wẹ “Ọgbọkhọghuo ọọ ya ri ákpá ru lasele, ọ ya rue atalabi guese ọli mu eke,

† **4:12** Li zẹ Aza 6.9,10

wẹkhi eri ọ ke ya rue ọli ya sheli ufui ukpho?†

²² Emiemini a rọ sheli, o ya lasese gbo alo gbugbugbu. Aa mẹ emhi osheli ni aa ya khueghie a. §

²³ Ọnini ọ mhọli esọ, ọ ri esọ shi ekẹ ni ọ suọ.”

²⁴ Ọ gbolo ẹ wẹ, “Emiemini u da suọ kpa, sa ọ bie! Emiemini u da rọ shi ushi rọ gue ẹgbọese ẹzọ, Ẹshinẹgba ọ li ya rọli gue ẹ ẹzọ. Oye o gbo ya ze nẹ.

²⁵ Ọni ọ kpẹ mhọli ne, a ya gbo rọ ma ọ na li, ama ọni ọa mhọli a ya mie ọli ukukuọ ni ọ gbo mhọli.”*

Okhẹ irọkhọkhọ oyi ikpamhi emhi ni ọọ zẹ

²⁶ Ijesu ọ gbolo ẹ, “Abi Eghiele oyi Ẹshinẹgba o li na. Eri o li abi ini ọmọse ọ miatse ikpamhi iakpa kia ku shi ekẹ. ²⁷ Obili o kha bi, ọ ya lese a, ogbe o kha gbe ọ guale, ama eni ikpamhi emhi ẹẹ zẹ lasese, ẹẹ fu vule. Ama ọa ya lese abi o li kia. ²⁸ Ekẹ lẹlighuo ọ lese abi o li ri emhi ẹkọmhi ẹẹ bie. Oni odode, o kha zẹ ukhuli, o ke fu vule, o nyanọ ifeḷe, o ya ri umọmhi lasese. ²⁹ Eni iakpa e kha da bie ne, ọni ọ gua wẹ ọ rue agaga ya gbe wẹ, itobọ khi ẹghẹghẹ ikhiẹse o ramhi.”†

Okhẹ irọkhọkhọ oyi ukpamhi ọọra imọsitadi

(iMat 13.31-32,34; iLuk 13.18-19)

³⁰ Ijesu ọ gbolo ẹ wẹ, “Elo awa mema ri Eghiele oyi Ẹshinẹgba ya khọkhọ? Okhẹ irọkhọkhọ onoghuo awa mema ya zẹ rọli lo ẹgbọ esọ eghọ o? ³¹ Eri o li abi ukpamhi ọara imọsitadi ni ukpamhi ọli o shẹ nẹ nya agbọ ona, ni ọgbọ ọ rọ kọ ekẹ. ³² Ini a rọli kọ, o zẹ, o fu vule, o mele unyanọ ni o funẹ a

† **4:21** Li zẹ iMat 5.15; iLuk 11.33 § **4:22** Li zẹ iMat 10.26; iLuk 12.2 * **4:25** Li zẹ iMat 13.12; 25.29; iLuk 19.26 † **4:29** Li zẹ ijọẹ 3.13

shi ishemhi, ni o mhọli iguabọ eniemhi, ni ipfeli ẹ bhale ya ku eko shi.”

³³ Okhẹ irọkhọkhọ enana iJesu ọ rọ nu wẹ ngme oni ungmehi, ramhi ashini o lo wẹ esọ ramhi.

³⁴ Aa mẹ ungmehi ni ọ nu wẹ ngme, ni ọa ri okhẹ irọkhọkhọ nu wẹ ngme. Ama ini o de tẹ ọli ali eniyẹ odukhokho eyọli, ọ rọ ri emini ọ nu wẹ ngme nya a lo wẹ esọ.

*Ijesu ọ pfọmhise akpekpeli
(iMat 8.23-27; iLuk 8.22-25)*

³⁵ Eẹ ogbọmhi ẹlẹghọ, iJesu ọọ eniyẹ odukhokho eyọli, “Awa da je ukiẹkiẹ okẹ obini o kpọle.” ³⁶ Ighọ e zẹ ẹgbọ ni e legba obọ shi aghọ, eni eniyẹ odukhokho e ya lo elemhi ọkọ-okẹ oni ikeke ni iJesu ọ she lo shitọ. E gua li vu. Ọkọ-okẹ elese e li deba wẹ vu.

³⁷ Utoghukpe, akpekpeli oniemhi oo li, oo zughuse oni okẹ, ni amẹ e fiase kulo elemhi oni ọkọ-okẹ, ramhi ni o rọ vọ amẹ. Ukukuọ o kpọle ni ọa rọ kulue. ³⁸ Ijesu ọ la ukhokho oni ọkọ-okẹ oniemhi, ọ lese-a ri ukhomhi nga akpẹsukhomhi. Ighọ eniyẹ odukhokho eyọli e guise ọli le. E ọli, “Ọsẹsẹ, wa bie ga liẹ ini awa ghọ ghua?”

³⁹ Ighọ iJesu ọ ti vule, ọ dese oni akpekpeli, ọọ li, “Li tsuke.” Ighọ oni akpekpeli ó pfọmhẹ te. Asha kpa o pfọmhẹ tsuke.

⁴⁰ Ighọ iJesu ọọ eniyẹ odukhokho eyọli, “Elo o zẹ ni a rọ lighọ ọ na ulishi. Eri aa kie mhọli irudunga?”

⁴¹ Ulishi oo mu wẹ, e mhila egbe wẹ, “Ọghuo ọna ọ khi? Ghe akpekpeli ali izughuse okẹ e ga suọ esọ a na li.”

5

*Ijesu o ri omose ni ayemhe ebe o la egbe ze
(iMat 8.28-34; iLuk 8.26-39)*

¹ Ijesu ali eniye odukhokho eyoli e da okẹ iGalili je ukiẹkiẹ eke iGerasenesi. ² Abi ijesu o lẹsẹ rọte elemhi oko-okẹ lasele, omose ni o mhọli ayemhe ebe, o rọte atalimhi ni o la agho bhale deba ijesu. ³ Ifui atalimhi oni omose o o la. Ogbokhoghuo o a ke dobe ri iweghe ge o li. ⁴ Eghẹghẹ kpa, a rọ ri iweghe ge o li abo ali awe, ama eri o o kphuru we a, o taghie we a, o shashe we a. Ogbokhoghuo o a dobe mu o li. ⁵ Nobi-nogbe o rọ la ifui atalimhi ali ikhomhi ite dudu gasẹ. O o pfi okokokhue. O ri echẹ fianọ egbe o li.

⁶ Abi o lẹsẹ ta pfia me ijesu te, o na bhale ya wugha li odalo. ⁷ O tsesẹ leghe, o o, “Ijesu Omi Eshinegba ni o Yagha Ne Nyaa, elo wa nono mhe egbe? Mhi ri Eshinegba lema e khi na mhe osoli!” ⁸ Itobo emini o rọ ngme na khi, ijesu o she kpe gueye o li, “Ye ye ayemhe obe, lase oni omose ona egbe le.”

⁹ Igho ijesu o mhila li, “Se a lui eva oye?” O o, “Eva oyemhe o khi Olele egbo, itobo khi anye bu gba.” ¹⁰ O gbo lema ijesu o kpekpe, o khi khu ewe oni eke ya lase.

¹¹ Igulu ni e bububu e la epfe ute ni o la agho le eminale. ¹² Eni ayemhe e lema ijesu, “Khu anye ya lo igulu egho, ze ni anye ya lo we egbe.” ¹³ Ijesu o ri eghẹghẹ na we, e ka lo eni igulu egbe. Igho e rọte oni omose egbe lasele e ya lo eni igulu egbe. Eni igulu ni e ramhi agbele eva, e rọte egele na ya kulo oni okẹ, e ghuloa nya.

14 Eni e ri ukpẹlo e khu eni igulu e na je ifui apfẹ ali ẹoli nya ni e la oni eke ya guele emini a me. Igho ẹgbọ e bhale ya bino emini a me. 15 Abi eni ẹgbọ e ro bhale deba iJesu, e me oni omose ni ayemhe ebe ni e bu e kpe la egbe, khi o shito agho, o ri itsua so, ẹgbhali eyoli e she gba na li. Ulishi oo mu we. 16 Eni e me emini a me e gueye ẹgbọ emini oni omose ni ayemhe obe e la egbe o me egbe ali emini e li eni igulu. 17 Igho, e gueye iJesu o lase wewe eke le.

18 Abi iJesu o lo elemhi oko-okẹ oniemi khi oo ke vu, oni omose ni ayemhe ebe e kpe la egbe, o lema iJesu o ze ni loli deba li vu. 19 Ama iJesu o a lama na li. O ri ochoghọ liẹ oli, “Ke je apfẹ ni u ya gueye ẹgbọ ena unuekpe oye emini Onomhue o riele ne, ali abi o li le elemhi e.” 20 Igho oni omose o lui ifui ẹoli igbe ododa ena eke iDikapolisi. O kia gueye ẹgbọ abi iJesu o li riele na lue. O ri abo sha ẹgbọ nya.

*Omueshi ni o ghu-a ali okpotso ni o lia ee ku egbe
(iMat 9.18-26; iLuk 8.40-56)*

21 Abi iJesu o ro gbo nyene egbe da je ukiẹkie oke obini o kpole, ẹgbọ e le gase oli. 22 Omose oghuo ni a lu iJarosi, ni o khi otuoghuo eni e mheshe shi owa ugami, o bhale akaghọ. Abi oo me iJesu te, o de ya wugha li odalo. 23 O mema lolo lema li, o o li, “Omimhe oni omueshi o ma ghua gba memena, kpekpe bhale ya ri obọ ti o li egbe ni o ze, ini o khi ghua.” 24 Igho iJesu o deba li vu.

Igho ebubu ẹgbọ e deba li e ve mu oli. 25 Okpotso oghuo o la agho ni o she ku o lia ishito egbe ramhi ikpe igbeva. 26 O she me osoli obọ oyi ebubu ẹgbọ abi o ro kia dua oni ughuami. O she ri epfue eyoli nya dua o, ama o a pfo, oo ga kholo oli egbe. 27 Abi

o ro suo ingme oyi iJesu, igho o te ifuabo oyi egbo ri obo ti oli awulu ni o so. ²⁸ O ro li shi udu khi, “Ini mhi da me asha ri obo ti oli awulu ne, mhi ya ze.”

²⁹ Abi o ri obo ti oli awulu te, eni oia ni e ku oli egbe, e khakha utoghwo kpe. Aghoaghwo o lese khi emini o yese lue e ngme, khi o pfo.

³⁰ Aghoaghwo, iJesu o lese khi itoto o she rote lue egbe ya lase. Igho o migha, o mu egbe pfi iteva egbo ni e sha mu o. O mhila we, odo. “Oghwo o ri obo ti mhe awulu?”

³¹ Eniye odukhokho eyoli ee oli, u ga me abi egbo e lie ve mu e, u kiele e mhila, “Oghwo o ri obo ti mhe?”

³² Ama, iJesu o kie bino gase ini o me oni o ri obo ti o. ³³ Abi oni okpotso o ro me abi o ke li oli egbe, o bhale odalo oyi iJesu ya wugha, ulishi o mema mu oli, o gue igesikia le abi o ga li kia nya. ³⁴ IJesu odo oni okpotso, “Omi mhe, irudunga oye o she mie e pfuese. Ri opfomhe ke je, anasemhe oye o she pfo.”

³⁵ Abi iJesu o kie li ngme, emose eghwo, e rote owa oyi iJarosi bhale. Ee iJarosi, “Omi e o she ghua, khi ke yese Ose se ngme.”

³⁶ IJesu o a fe ri eso shi emini e ngme, odo oni omose “Khi ze ni ulishi o mu e, ama lese mholi irudunga.”

³⁷ Oa ze ni ogbokhoghwo o deba li se ni iPita, ali iJemhisi ali iJoni inyoghwo iJemhisi. ³⁸ Abi e ro bhale owa oyi iJarosi, iJesu o me abi egbo e li i kpe okeke, ni e li i vie gbii. ³⁹ Igho, o lo elemhi oni owa, odo, “Elo o pfi onyaghu onana? Elo o re e vie? Oni omoo oa ghu, eri o lese a.”

⁴⁰ Ama eni ẹgbọ e gia li. Abi ọ rọ khu wẹ fiẹ se, ọ rue ita ali inyo ọni ọmueshi ali eniye odukhokho otuase egho mhuẹ obọ je ashini ọni ọmọ ọ yeshi.

⁴¹ Ijesu ọ mu ọli obọ, ọọ ọni ọmueshi, “Talita kumi.” Emini a ri ona ngme khi, “Ọnọmueshi, mhiẹ yẹ u vule.”

⁴² Utoghwo kpe, ọni ọmueshi ọ vule, ọ kia gase. [Ọmọ ikpe igbeva ọ khi.] Abi a rọ mẹ ona, o ri abọ sha wẹ. ⁴³ Ama ijesu ọ lolo tse agua yẹ wẹ e khi gueyẹ ọgbokhoghuo. Ọọ wẹ, “A ri emhi na li le.”

6

A ri ukpeloẹ gbe ijesu obini iNazareti (iMat 13.53-58; iLuk 4.16-30)

¹ Ijesu ọ rọte agho vu je ẹoli oyọli, eniye odukhokho eyọli e deba li. ² Ogbelẹ iyemhẹa oyi ẹgbọ iju o ramhi, ọọ sẹsẹ elemhi owa ugamhi. O ri abọ sha ebubu ẹgbọ eni e ri esọ shi ọli ọ.

E mhila egbe, “Obo ọni ọmose ọna ọ rọte mẹ eni emhi enana? Ilesingme nabi onoghwo na ni a rọ na li, ni ọ gbo rọ gbe ikanya ọnyaloo? ³ Ọna ọa she khi ikapita, omi iMeli, ni ọ gbo khi inyoghwo iJemhisi ali iJosisi ali iJudasi ali iSamọ? Ena ẹa khi inyoghwo ọli eni imueshi, ni e ga li nu awa la akana enana?” O ri elemhi bi wẹ.

⁴ Ama ijesu ọọ, “Ashakpa a la mu ekpe na ọmekẹguele, sẹ ni apfe oyọli ali unuekpe oyọli aa la mu ekpe na li.”*

⁵ Ọa dobe la akaghọ gbe akanya ọnyaloo okhoghuo, sẹ ni ikuku ẹgbọ ni ẹa ze ni ọ rọ ze

* **6:4** Li zẹ iJon 4.44

abi ọ rọ ri obọ ti wẹ. ⁶ Umha-mhọli irudunga oyẹwẹ o ri abọ sha iJesu.

Ighọ iJesu ọ kia rọte ẹoli je ẹoli sẹsẹ eni ẹgbọ.

*Ijesu ọ ghie eniyẹ odukhokho otuogbava fiẹ
(iMat 10.5-15; iLuk 9.1-6)*

⁷ Ọ lu eniyẹ odukhokho etuogbava eyọli tigbili, ọ ghie wẹ ava-ava fiẹ, ọ ri ekpabọ na wẹ ni e rọ mhue itoto rọ khu ayẹmhe ebe.

⁸ Ọ gueye wẹ, “Ini a le, a leşe rue orọkpọ mhue obọ, a khi tsua eminale, wẹkhi akpaba ni a pfi ẹ sọ, wẹkhi ukpaghọ. ⁹ A sọ ekuẹ, ama a khi tsua awulu olese ma oni a rọ sọ. ¹⁰ Ọ gbolo ẹ wẹ, a kha da lo apfe okhọghuo le ni e rọ da mie ẹ, a la akaghọ ramhi ni a rọ ya rọte oni ẹoli vu. ¹¹ Ini o khia khi a bhale ẹoli okhọghuo khi eni ẹgbọ ẹa mie ẹ, ni ẹa rọ gbo ri esọ shi emini a ngme, a rọte aghọ vu. A kpe abọ ọ-a na wẹ, a rọte aghọ vu. Eri ona o ya khi ọtsẹle shi wẹ egbe.”†‡

¹² Ighọ e fiẹ ya tse abọ gase, e lie ẹgbọ e rọte olamhe oyẹwẹ mu pfi. ¹³ E khu ebubu ẹgbọ ayẹmhe ebe egbe-a, e ri oili to eni ẹẹ ghua ebubu egbe, e rewe ze.§

*Eghuli oyi iJoni Oni ọọ batazi
(iMat 14.1-12; iLuk 9.7-9)*

¹⁴ Eghẹghẹ ana, oghie Erọdu ọ li suọ eko eni ingme ena nya, itobọ khi eva oyi iJesu o she gase asha kpa. Ẹgbọ eghuo e lie khi iJoni Oni ọọ batazi lọ ni ọ nyene egbe bhale agbọ, lọli o zẹ ni ọ rọ lighọ mhọli ekpabọ rọ gbe ikanya ọnyalao.

† **6:11** Li zẹ Ika 13.51 ‡ **6:11** Li zẹ iLuk 10.4-11 § **6:13** Li zẹ iJem 5.14

15 Egbò eghuo e liẹ khi, “Elaja Ọmekẹguele ọ khi.” Elese ẹ khi, “Ọmekẹguele nabi emekẹguele ena ẹlẹlẹ ọ khi.”*

16 Ama abi Erọdu ọ rọ suọ ona, ọ kẹ, “Ijọni, ni mhi khi ukhomhi ọ, a rọte eghuli guise le!”

17 Itobọ khi Erọdu ọọ ke mhẹsẹ a mu ijọni gẹ pfilo owa ighumha. Ini egbe e ba mu Ẹrodiasi. Eri Erọdu ọ mie iFilipu inyoghuo ọli Ẹrodiasi. 18 Eghẹghe kpa Ijọni ọ rọ gueyẹ Erọdu khi, ọa ti ni ọ rue ughue inyoghuo ọli shi.†

19 Itobọ ona, ọni Ẹrodiasi ọọ biselemhi ijọni, ọọ nono ode ni ọ te ya gbe ọli-a, ama ọa dobe. 20 A gbo bhale ya ẹ khi Erọdu ọọ na ulishi ijọni itobọ khi ọ lesẹ khi ijọni khi ọgbọ onete ali ọgbọ ọ ni ọ pfuase ọ khi. Ọ ri irarighọ ri ukpẹloe ẹ khu ọli. Ọ ma nono ni lọli ri esọ ke shi ungmehi oyi ijọni, ini o ri riẹ khia khi ingmemhi eyọli e ma yese ọli udu-a eghẹghe kpa ni ọ rọ suọ li.

21 Ikpukhokho ọ, Ẹrodiasi ọ mẹ ashini ni ọ te ya mu ota sọ ijọni. Ighọ ẹlẹghuo ni o ikhi ogbele ni Erọdu ọ rọ mhọli ukue ni ọ rọ yelele ogbele ni a rọ bia li le. Ọ ya luno idenọmọ eyọli ali egbọ eni mu ẹloe ali egbọ igomẹti ali eni ẹẹ gbe ikanya igomẹti ni e la eke ijudia shi oni ukue. 22 Abi ọmọ ọmueshi omi Ẹrodiasi ọ rọ fiẹ lasẹle gbe ishimhi, o mema ti Erọdu ali egbọ eni e bhale ya bino ọli ẹloe.

Ighọ ọni oghie ọọ ọni ọmueshi, “Mhila mhe emiemini o ga ghọle ẹ, mhi ya rọli ne.” 23 Ọ romhi isheli khase ọni ọmueshi, “Emiemini u mhila, mhi

* 6:15 Li zẹ iMat 16.14; iMak 8.28; iLuk 9.19 † 6:18 Li zẹ iLuk 3.19-20

ya rọli ne, o kha riẹ khi agbekhi-eva eghiele oyemhẹ.”

²⁴ Ighọ ọni ọmueshi ọ fiẹ ya mhila inyọ li, “Elo mhi ya mhila?”

Inyọli ọọ li, “Ukhomhi oyi iJọni Ọni ọọ batazi ẹgbọ wa mhila.”

²⁵ Aghọaghọ ọni ọmueshi ọ nyanya na ya lo deba oghie, ọ mhila li, “Ukhomhi oyi iJọni Ọni ọọ batazi ẹgbọ mhia nono ni u khi shi ukpẹko na mhẹ memena.”

²⁶ Udu o todẹ yese oghie a. Ama itobọ ekha ni ọ tse ukpẹloe oyi epfese ni ọ lu shi oni ukue, ọa ke dobẹ ti da oni ekha. ²⁷ Aghọaghọ ọ ghie eni ẹẹ gbolo ẹgbọ-a e ka pfa iJọni ukhomhi ọ bhale. Eni emọse e je owa ighumha ya khi iJọni ukhomhi ọ. ²⁸ E rue ọli shi ukpẹko bhẹ. Ighọ oghie ọ kpha li na ọni ọmueshi. Ọni ọmueshi ọ kpha li na inyọ li. ²⁹ Abi eniyẹ odukhokho eyi iJọni e rọ suọ ona, e bhale ya tsua etuli oyọli ya rọ tọ.

*Ijesu ọ ri eminale na ẹgbọ agbẹlẹ ishe le
(iMat 14.13-21; iLuk 9.10-17; iJọn 6.1-14)*

³⁰ Eni ighiusomhi na keẹ e jele, e le gase ọli, e gueyẹ ọli emini e riẹlẹ ali emini e sẹsẹ nya. ³¹ Ighọ, itobọ ebubu ẹgbọ, ni ee bhale ni ee vu, ijesu ali eniyẹ odukhokho eyọli ẹa mẹ asha le eminale. Ijesu ọọ wẹ, “A bhale ni awa je ashini awa-eghuo tşẹ awa ya la, ni a yemhẹ-a ukuku ọ.”

³² Ighọ wẹwẹghuo tşẹ ee lo ọko-oke oniẹmhi ya je ashini o da-ya. ³³ Ama ebubu ẹgbọ ni e mẹ wẹ abi e rọ vu, e lẹsẹ khi wẹwẹ lọ. Ighọ eni ẹgbọ e rọte ẹoli nya ri awẹ na ya ralo ashini ijesu ali eniyẹ odukhokho eyọli e je. ³⁴ Abi ijesu ọ rọ ramhi aghọ,

o me abi eni egbo e bu, elemhi we e lala li. Itobo khi eri e li abi isumha ni ea mholi oni o re we e kia. Igho o li sese we emhi ebubu.†

³⁵ Eghēghē ana, ogbe o she vu. Igho eniye odukhokho eyi iJesu e bhale deba li, e ke oli, “Aborokhia khi oola óó nuata shi apfe ena, ni eghēghē o ro she vu dose ena, ³⁶ waa ke gueye eni egbo ena e kia je ifui apfe ya nono emhi de le.”

³⁷ Ama, iJesu o o we, “A ri emhi na we le.”

E mhila li, “Ifata eyi ogbele elele eyi ogbo e ya lo ni a ro de ibuledi ghi we le?”

³⁸ Igho iJesu o mhila we, “Iruli ibuledi ingme a mholi shi agho? A ka bino ghue.”

Abi e ro bino se, e oli, “Iruli we ishe ali ifele aava.”

³⁹ Igho iJesu o o we e ri ele eni egbo shito ikui-iku, ukhomhi ebuli. ⁴⁰ E shito ikui-iku, egbo egbhueshi-she ali egbhue-eveva ali ogbogbe. ⁴¹ Igho iJesu o o rue eni ibuledi ishe ali ifele aava egho, o bino idane, o tse Eshinegba uwegbe. O gbe eni ibuledi khia, o ro na eniye odukhokho eyoli e ke kemhi na egbo. O gbo kemhi eni ifele aava na we nya. ⁴² Ogbokpa o le, o khue. ⁴³ Iku we ni eniye odukhokho eyoli e san o eke, e vo ighughu igbeva.

⁴⁴ Emose agbele ishe, e le eni eminale.

Ijesu o kia ukhomhi oke

(iMat 14.22-23; iJon 6.15-21)

⁴⁵ Aghoagho o ri omo odukhokho eyoli lo oko-oke oni emhi, e ka ralo iBetisaida ya migha khe lue ukiekie obinokpole. Igho o gueye oni ukpokpomhi

† **6:34** Li ze iNoba 27.17; 1 Ighie 22.17; 2 Okhe 18.16; Ezik 34.5; iMat 9.36

ebubu ẹgbọ e ke je apfe. ⁴⁶ Abi ọ rọ tse wẹ okhila se nya, ọ nga ukhomhi ute ya sọ iromhi.

⁴⁷ Ogbomhi ò mu eke, oni ọkọ-ọkẹ oniẹmhi o kia ramhi iteva oni oke, o ke kpe iJesu lẹlighuo tse le shi eke. ⁴⁸ Ọ mẹ khi akpekpeli óó nase eniye odukhokho eyọli. O ramhi itsotso ogbie, iteteva elemhi agogo ese ali agogo esesa, ọọ kia ukhomhi oni oke le deba wẹ. Ọ she kia ya dose wẹ. ⁴⁹ Ama abi e mẹ iJesu khi ọọ kia ukhomhi amẹ, e dabi khi ayemhe olimhi lo, e tseşe leghe. ⁵⁰ Itobọ khi eri wewe nya e yila abi e rọ mẹ ọli.

Aghoaghọ ọ nu wẹ ngme, ọọ wẹ, “A mholi udu! Mhemhe lo! A khi ke na ulishi.” ⁵¹ O lo elemhi ọkọ-ọkẹ oniẹmhi deba wẹ, oni akpekpeli o pfohmẹ. O ri abọ sha eni eniye odukhokho, ⁵² itobọ khi ẹa kie dobe lese udi ingme eminale ni ọ kpe rọ na ẹgbọ agbele ishe le; a toto wẹ udu.

IJesu ọ la iGenesareti ri ẹgbọ ze (iMat 14.34-36)

⁵³ Abi e rọ da oni oke se, e lasele shi iGenesareti, e mu oni ọkọ-ọkẹ oniẹmhi zu aghọ. ⁵⁴ Abi e lese rọte ọkọ-ọkẹ oniẹmhi tiemhie, ẹgbọ e she lese khi iJesu lo. ⁵⁵ Ighọ eni ẹgbọ e nyanya kia gase oni eke nya, ashiasini e da suọ khi ọ da la ne, e tsua eni ẹẹ ghua shi iya bhale aghọ. ⁵⁶ Obiobini iJesu ọ da je ne, o ke khi ẹoli ni e gbẹdi, o ke khi enikeke o, ghe ifui ishemhi o, eri ee tsua eni ẹẹ ghua bhale agbagbajighana atuoki. E lema iJesu ọ lese ze ni eni ẹẹ ghua e ri obọ ti ọ esọ awulu ni ọ rọ sọ tse. Eni e da ri obọ ti ọli nya e ze.

7

*Osẹsẹ oyi ipfuasẹ ni o te ekelemhi lasele
(iMat 15.1-9)*

¹ IFarisi ali esẹsẹ Ishi eyi iMosisi eghuo ni e rọte iJerusalemu bhale, e le gasẹ iJesu. ² E mẹ khi eniyẹ odukhokho eyọli eghuo e ri abọ ni ẹa pfuasẹ ni aa kpe-a a le eminale. [Emini a ri ona ngme khi ẹa kpe abọ-a abi ẹgbọ iFarisi ẹẹ a ke li.]

³ Irari khi iFarisi ali ẹgbọ iJu eni e kpọle nya ẹa ya le eminale ini ẹa li kpe abọ-a. Abi ititawẹ e sẹsẹ wẹ na, ni e rọ gbe akanya. ⁴ Ini e rọte oki jele khi ẹa li kpe egbe a, ẹa ya le eminale. E gbo mhọli ighuighuẹ ebubu elese ni e gbolo ẹ ghuẹ, Ighuighuẹ abi a liẹ kpe iko, ekhe, itasa ali igege-a.

⁵ Irarighọ, eni iFarisi ali esẹsẹ Ishi eyi iMosisi e mhila iJesu, “Elo o zẹ khi eniyẹ odukhokho eyẹ ẹa ri ishi ni itita awa e rọ shi eke gbe akanya, ni e rọ ri abọ eni ẹa pfuasẹ ẹ le eminale?”

⁶ IJesu ọ́ọ wẹ, “Igesikia Azaya ọ ngme abi ọ rọ ngme ungmehi oyi Eshinegba ni o gọ lu ẹẹ ni a di egbe ẹ. Oni a keke shi eke khi,

“ ‘Ungmemhi unu
ẹgbọ ena e rọ ri ekpe ẹ na mhe,
ama udu oyewẹ
o nuata shi mhe ọ.

⁷ Ugamhi afue ẹẹ ga mhe,
ushi eni ẹgbọ e rọ shi eke,
ẹẹ sẹsẹ ẹgbọ.’*

⁸ A she pfi ishi eyi Eshinegba shi eke, a ri osẹsẹ eyi ẹgbọ ẹ gbe akanya.” ⁹ O gbolo ẹ wẹ, “A ga lẹsẹ ode ni a te ri ishi eyi Eshinegba shi ukhokho obọ, ini a

* 7:7 Li zẹ Aza 29.13

ba me asha ri oseşe eye ẹ gbe akanya. ¹⁰ Itobo khi iMosisi ọọ liẹ, ‘Mu ekpe na ite ali inye.’ Ọ gbolo ẹ, ‘Onini ọ da ku itse ni itali okekhi inyọli ne, a gbe ọlia.’† ¹¹⁻¹² Ama ẹẹ a sese ẹgbọ khi ini ọgbọ ọ gueye itali okekhi inyọli, khi emini loli kha kpe ro kpaghie itali ali inyọli obọ khi Ikobani o ke khi, khi ọa mhue abi o ngme. Khi ushi ọa mu ọli ini ọa ke riri ri emhikhoghuo na itali ali inyọli. (Emini a ro somhi Eshinegba opfa se, áá lui Ikobani). ¹³ Eri a ri oseşe ona a shishi ungmehi oyi Eshinegba eke a. A gbo mhọli emhi elese eghoghọ ebubu ni a gbolo ẹ riẹ.”

*Emini e ri ọgbọ khi oni ọa pfuase
(iMat 15.10-20)*

¹⁴ Ijesu ọ gbo lu eni ebubu ẹgbọ gbili, ọọ we, “A ku esọ a shi mhe ọ, ni ona o lo ẹ esọ. ¹⁵ Emhikhoghuo ọa la ọ ni ọgbọ le, ni o ri ọgbọ khi ọna umha pfuase. Se ni emini o rote ọgbọ ekelemhi lasese, o ri ọgbọ ọ khi oni ọa pfuase odalo oyi Eshinegba.” ¹⁶ [Oni ọ mhọli esọ, ọ ro suo.]

¹⁷ Abi ijesu ọ ro pfi eni ebubu ẹgbọ shi agho ni ọ ro ya lo owa se, eniye odukhokho eyoli e bhale deba li, e mhila li emini oni ungmehi o ngme. ¹⁸ Ọ mhila we, “Aa kie lese udi emini mhia ngme? Ọa kie lo ẹ esọ khi emhikhoghuo ni o rote odato lo ọgbọ elemhi khi ọa ya ri ọli khi oni ọa pfuase odalo oyi Eshinegba? ¹⁹ Irari khi oni emhi ọa ya je ọli udu, ama eke elemhi ọọ tiemhi, o gbo rote idiegbe ya fiẹ lase.” Eri ijesu ọ ri ona guele khi eminale ni a le nya, khi e ti.

† **7:10** Li ze Okiali 20.12; iDeut 5.16; Okiali 21.17; iLev 20.9

²⁰ IJesu ọ gbo liẹ. “Emini o rọte ọgbọ ekelemhi udu lasele, o ri ọgbọ ọ khi ọna umha-pfuase. ²¹ Itobọ khi rọte ekelemhi udu oyi ọgbọ, isamhi ebe e rọte ẹ lasele, enabi, itşẹbọ, ighiatọ, ọgbọ ugbeli, okia, ²² emhi ituegbe, ọbe imumu, ikpamhika, efi-ala, ubọgbọ, iyese-egbe eva a, umha-mhọli ekpe, iditşea. ²³ Ekelemhi udu eni ingeli ena nya e rọte ẹ lasele ni e ri ọgbọ ọ khi ọna umha-pfuase odalo oyi Ẹshinẹgba.”

*Imiesuọ oyi ọkpotoso ọghuo
(iMat 15.21-28)*

²⁴ Ighọ iJesu ọ rọte aghọ vu, ọ je ukiẹkiẹ eke iTai. Ọ lo owa ọghuo, ọa nono ni ọgbọkhọghuo ọ leşẹ khi lọli la akaghọ. Ama ọa dobe ri egbe ọli sheli.

²⁵ Abi ọkpotoso ọghuo ni ayemhe ebe o la omi ọli ọni ọmueshi egbe, ọ rọ suọ eko iJesu, ọ nyanya bhale ya de wugha li odalo. ²⁶ Ọngi iJeta ọni ọkpotoso ọ khi, a bia li shi eke iFonisha ni o la iSiria. Ọ lema iJesu ọ khu oni ayemhe ebe omi ọli egbe a.

²⁷ IJesu ọọ li, “Zẹ ni eniyẹ e kpẹ le eminale ne, ọa ti ni eminale ni a kha rọ na eniyẹ le, ni a pfi ọli ghi ewa.”

²⁸ Ọni ọkpotoso ọọ, “Gueguegue Ọnọmhuẹ! Ama ewa e kiele la ifui itebu ẹ sanọ eminale ni eniyẹ keşẹ le le.”

²⁹ IJesu ọọ ọli, “Itobọ oni ungmehi ni u rọ sọ mhe ọ ena, ke je, u ya bhale ya ẹ khi oni ayemhe ebe, o she rọte omi ẹ egbe ya lase.”

³⁰ Ighọ, ọli je apfe, ọ ya ẹ khi omi ọli o yeshi ukpho khi oni ayemhe ebe o she rọte ọli egbe vu.

IJesu ọ ri ungmehi ni ọ gbo lesọ ze

³¹ Igho iJesu o roṭe ukiēkie obini iTai vu, o roṭe iSidoni ya tiemhi okē iGalili, o je ekē iDikapolisi
³² Oobọ ẹgbọ eghuo e la tsua ọmọse oghuo ni o khi ọleso, ni o gbo khi ungmenu, bhale ghi iJesu. E lema li o kpekpẹ o leṣe ri obọ nga li egbe.

³³ Igho iJesu o rue loṣighuo fiẹ iteva oyi eni ebubu ẹgbọ, o ri imiesabọ shi oni ọmọse esọ, o to etẹ, o ri obọ ti oni ọmọse ẹlẹmhi. ³⁴ Igho iJesu o bino idane, o tu ekperumhẹ-a, ọ́ọ́ oni ọmọse “Efata!” Emini a ri ona ngme khi, “Khueghie-a!” ³⁵ Utoghuo kpe esọ eyi oni ọmọse e khueghie a, ẹlẹmhi oyọli o taghiẹ-a, o ngme lasele gboo.

³⁶ Igho iJesu o tse agua yẹ wẹ e khi gueyẹ ọgbokhoṣghuo. Ama abi o doṅe tse agua yẹ wẹ kpa, igho e doṅe ngme oni ingme. ³⁷ O ri abọ sha ẹgbọ eni e suọ nya. E liẹ, “O ma guẹ riẹlẹ emhikpa,” e gbo liẹ, “O ri eni e le esọ o suọ esọ, o khueghie ingmenu unu a, ẹẹ ngme.”

8

Ijesu o ri eminale na ẹgbọ agbeṣe asha ene le (iMat 15.32-39)

¹ Oa roṭe agho tẹṣe ni ebubu ẹgbọ elese e ro legba. Abi eni ẹgbọ ẹa ro mẹ emhi le, ijesu o lu eniyẹ odukhokho eyọli, ọ́ọ́ wẹ, ² “Elemhi ẹgbọ ena ẹẹ ala mhẹ, ò she gba ẹlẹ esẹ ni e te nu mhẹ la ana ni ẹa te mẹ emhikhogho le. ³ Ini mhiẹ e ri okiamhi ke je apfẹ mena, ubi o ya rue wẹ shi ode, itobọ khi eghuo o, e roṭe odonuẹ bhale.”

⁴ Eniyẹ odukhokho eyọli e mhila li, “Obo u sa khi a te ya mẹ eminale ni e bu ifu ọdagbe ona, ni e ya khuese ẹgbọ ena nya?”

⁵ IJesu ọ mhila wẹ, “Ibulẹdi ingme a mhọli?”

E ọli “Ishilua.”

⁶ Ọ gueye eni ebubu ẹgbọ e shito eke. Igho ọ rue eni ibulẹdi ishilua egho, ọ kphemhi na Eshinegba, ọ khi wẹ-a, ọ rue wẹ na eniye odukhokho eyoli e ke kemhi wẹ na eni ẹgbọ. Igho eniye odukhokho eyoli e li kemhi na wẹ. ⁷ E gbo mhọli ikuku imi ifele shi agho. Ọ gbo kphemhi na Eshinegba shi ọ. Ọ rewe na eniye odukhokho eyoli e gbo li kemhi wẹ. ⁸ Eni ẹgbọ e le, e khue. E le se, eni eniye odukhokho e sano iku wẹ ni e le kpole vo ighughu ishilua. ⁹ Ẹgbọ agbelele asha ene e khi. IJesu ọọ eni ẹgbọ e ke je. ¹⁰ Lọli ali eniye odukhokho eyoli e lo oko-oke oniemi e je ukiẹkie obini iDalamanuta.

*Ẹgbọ iFarisi e mhila irọkhasẹ
(iMat 12.38-42; 16.1-4)*

¹¹ Ẹgbọ iFarisi e bhale, e mhila iJesu ogbọ ni e ro mu ọli fe. Ẹẹ ọli ọ ri irọkhasẹ ni o rote iloghie bhale khasẹ ewe ni wewe e lese khi Eshinegba ọ ghie ọli.*

¹² IJesu ọ tu ekperumhe-a, ọọ, “Elo o ze ni ee ẹgbọ a ro mhila irọkhasẹ onyaloa? Abi o li mhi li gue ọli e ye e khi, aa ya me irọkhasẹ onyaloa okhoghuo.”† ¹³ Igho ọ pfi wẹ shi agho vu, ọ nyene egbe ukhokho gbo ya lo oko-oke oniemi, ọ da je ukiẹkie obinuzeva.

*Oyese oyi iFarisi ali Erọdu ni o li abi ifuma
(iMat 16.5-12)*

¹⁴ Eniye odukhokho eyoli ẹa sato tsua ibulẹdi ni e bu, se ni uruli oghuo ni e mhue shi oni oko-oke

* **8:11** Li ze iMat 12.38; iLuk 11.16 † **8:12** Li ze iMat 12.39; iLuk 11.29

oniemhi. ¹⁵ Ijesu o tse agua ye we, o o we, “A mhuẹ egbhe shi ifuma eyi iFarisi ali Erodu.”[†]

¹⁶ Eniye odukhokho eyoli e nu egbewe ngme, e lie, “Itobo khi awa a mhuẹ ibuledi o ro ngme ona.”

¹⁷ Ijesu o lese emini e ngme. O mhila we, “Elo o ze ni a ro gue ezọ khi aa mhọli ibuledi? Eri aa ya me eke abi khi eri ọa kie lo e esọ? Eri udu oye e o na khukhu? ¹⁸ A mhọli alo, aa rewe a me eke? A gbo mhuẹ esọ aa rewe e suọ? Aa sato?§ ¹⁹ Abi mhi ro kholo ibuledi ishe-a na egbo agbele asha ishe, ighughu ingme a sanọ iku we eke vo?” E e oli, “Igbeva!” ²⁰ “Abi mhi ro gbo kemhi ibuledi ishilua na egbo agbele asha ene, ighughu ingme a sanọ iku we vo?”

E oli “Ishilua.”

²¹ Oo, “Eri emini mhia ngme ọa kie lo e esọ?”

Ijesu o la obini iBetisaida khueghie ozalo alo a

²² E bhale iBetisaida. Egbo eghuo e tsua omose ozalo bhale ghi ijesu, E oli o kpekpe o ri obọ ti oli.

²³ Igho ijesu o mu oni omose ozalo obọ-obọ ya fie ifui oni apfe. O to ete shi obọ ro shishi oli alo-a. Ijesu o mhila li ini o me emhikhoghuo.

²⁴ Oni omose o bino idane, oo “Mhia me egbo khi e li abi era a kia gase.” ²⁵ Igho ijesu o gbo ri abọ shi oni omose alo. Alo eyoli e tige khueghie-a, o me eke gboo. ²⁶ Ijesu oo ke je, o oli, “Khi gbo je elemhi ifui eoli.”

*IPita o guele oni ijesu o khi
(iMat 16.13-20; iLuk 9.18-21)*

[†] **8:15** Li ze iLuk 12.1 § **8:18** Li ze iJere 5.21; Ezik 12.2; iMak 4.12

²⁷ Igho iJesu ali eniye odukhokho eyoli e vu je ikuku ẹoli ni e la gase iSizeria iFilipi. Abi e li ẹ, o mhila wẹ, “Oghuo ẹgbọ e famhi ẹ liẹ khi mhi khi?”

²⁸ Ẹ ọli, “Eri eghuo ẹ khi iJoni ni ọọ batazi ẹgbọ u khi; eghuo ẹ khi Elaja u khi; elese ẹ khi ọtuoghuo emekeguele na ẹẹ u khi.”*

²⁹ O ke mhila wẹ, “Ama, oghuo ẹẹ oyeẹ a liẹ khi mhi khi?”†

iPita o so li o, ọọ li, “Yeẹ u khi iKirisiti ni o khi Omiepfuese?”

³⁰ IJesu o tse agua ye wẹ e khi gueye ogbokhoghuo oni ọli khi.

*Ijesu o guele shi eke khi ọli ya ghua
(iMat 16.21-28; iLuk 9.22-27)*

³¹ Igho o sese eniye odukhokho eyoli khi Omi Ogbọ o mema ya me osoli egbegbo. Eni egbhali, ali ighie eyi ekpodalo-ugamhi ali eni ẹ sese ishi, e ya kie ọli. A ya gbe ọli-a, ama ẹẹ onuzi-ese, o gbo ya guale. ³² O ngme ona lasele gboo. Igho iPita o lu ọli ochi, ọọ li o khi ke ngme ungmehi onana ghue.

³³ Ama abi iJesu o ro nyene alo ukhokho bino eniye odukhokho eyoli, o dese iPita. Oọ li, “Vu mhe odalo le yeẹ Okphaghe. Wa mholi ingme Eshinegba shi udu, ama emhi agbo.”

³⁴ Igho o lu eni ebubu ẹgbọ ali eniye odukhokho eyoli, ọọ wẹ, “Ini ogbokhoghuo ọọ nono ni ọli bhale deba mhe, o mema ya kie egboli, o rue apfida oyoli, ọọ deba mhe.‡ ³⁵ Itobo khi onini o da dua ni ọli tsumhi agbo oyoli ne, o ya de ọli obọ a, ama oni o da ri irari oyemhe ali irari oyi usomhi

* **8:28** Li ze iMak 6.14-15; iLuk 9.7-8 † **8:29** Li ze iJon 6.68-69

‡ **8:34** Li ze iMat 10.38; iLuk 14.27

onete oyi Eshinẹgba rue agbọ oyọli pfiа, o ya tsumhi oli. § 36 Eleli onoghuo ogbọ o ya mе ini o mholi agbọ nya khi ayemhe oyọli o li opfu-a? 37 Elo ogbọ o ya rọ ooghie ayemhe oyọli? 38 Ini omama oyemhe ali omama oyi ingme oyemhe o da mu ogbokhoghuo elemhi agbọ ichimhi ali agbọ okholo ona ne, omama oyi onogbo o ya li mu Omi Ogbọ elegho ini o bhale elemhi ufumhi oyi Itali ali oyi igeni ni e pfuase.”

9

1 O gbolo e we, “Mhi gue igesikia ye e khi, egbọ eghuo e migha ana, ni ea ya ghu ne, ni e rọ mе khi Eghiele oyi Eshinẹgba o bhale, elemhi екpabo.”

Imamachi oyi iJesu

(iMat 17.1-13; iLuk 9.28-36)

2 Abi ele-esesa e rọ dose, iJesu o rue iPita, ali ijemhisi ali ijoni, ya nga ute oniemi ni o yagha, asha ni weweghuo kpe e la. Igho e mе khi iJesu o mu melaa. 3 Itsua ni o rọ so, e pfuase-a, e ge pepèpè. E tode pfuase dose utsakolo, e dose abi ogbokhoghuo oа tigbe dobe ya li pfue we-a pfuase ramhi agbọ ona. 4 Igho eni eniye odukhokho aase eyoli e mе khi Elaja ali iMosisi e lasele nu iJesu gheta.

5 IPita o o iJesu, “Osese, o gue ti khi awa la akana. Zobe ni anye to ikholo ese shi ana. Oghuo o o kha khi oye, oghuo o khi oyi iMosisi, onokpole o khi oyi Elaja.” 6 Oа ke lese emini o ke ya ngme, itobo khi eri loli ali enekpole e yila dose.

§ 8:35 Li ze iMat 10.39; iLuk 17.33; ijon 12.25

7 Igho otughunu o lasele ya guese we-a, Eshinegba o rote elemhi oni otughunu ngme, o o, “Ominhe ni Omoşe na, ni mhi nono ingme oyoli egbegbo. A ke su o es o na li.”*†

8 Utoghuokpe khi e ke pfi alo bino, ęa ke me ogbokhoghuo se ni iJesu lolighuo.

9 Abi e li rote oni ukhomhi ute e tiemhi le, iJesu o gueye we e khi gueye ogbokhoghuo emini e me ini Omi Ogb o ęa li rote eghuli guale. 10 E ri oni ungmehi gbe akanya, ama e nu egbewe gheta emini irote eghuli guale o ngme.

11 Igho e mhila iJesu, “Elo o ze ni eni e se se e ro lie khi Elaja o kpe ya bhale?”‡

12 IJesu o o, “Egbegbo lo khi Elaja o kpe ya bhale, o ya bhale ya mu egbe emhi nya shi eke. Elo o mema ze ni Ebe-no-pfuase o ro o khi Omi Ogb o mema me osue egbegbo, a gbo kie oli?” 13 Ama a ghe i, Elaja o she bhale, e rie le emini o ghole we deba li ezeze abi a li keke ingme oyoli shi Ebe-no-pfuase.

*Iroze oyi ozeo no mhue ayemhe obe
(iMat 17.14-21; iLuk 9.37-43)*

14 Abi e ke ro ya kugbe eniye odukhokho ni e kpo le o, e me khi ebubu ebo o le gas e we, esese Ishi eyi iMosisi e nu we la akagho khako. 15 Abi eni ebo e lese me iJesu te, abo e sha we egbegbo. E na ya tse oli.

16 O mhila we, “Elo o khi ni a nu we khako o shi?”

17 Omoşe oghuo o rote elemhi eni ebubu ebo ya rue unu, o o, “Ose se, ominhe oni omoşe mhi ro

* 9:7 Li ze iMat 3.17; iMak 1.11; iLuk 3.22 † 9:7 Li ze 2 iPit 1.17-18 ‡ 9:11 Li ze iMala 4.5; iMat 11.14

bhale ghi ẹ, ayemhẹ obe ọ nase ọli, ni ọa ke ze ọli ẹ ngme. ¹⁸ Ini oni ughuamhi o da tsua rughu ọli ne, eri o pfi ọli ẹ gbe, ọọ chi ofulu unu, ọọ le akọ unu, ọ zese a. Mhi gueye eniye odukhokho eye e khu ọli oni ayemhẹ egbe-a, ama ẹa dobe.”

¹⁹ Ijesu ọọ, “Eẹ egbo ni ẹa mhọli irudunga ena, ẹle-ingme mhi ke mhọli rọ nu ẹ ya la akana, ẹle-ingme mhi beshi ya la onana ramhi, Mu ọni ọmọ ghi mhe!”

²⁰ Igho e mu ọni ọmọ bhale. Abi oni ayemhẹ o rọ me ijesu tee, o de rughu ọni ọmọ, o pfi ọni ọmọ gbe, ọọ kpi abọ ali awe-a, oo wu ọli eke, ọọ chi ofulu unu.

²¹ Ijesu ọ mhila ita ọni ọmọ, “Aẹle ọ te lina?”

Ọọ, “Abi ọ te khi ọmọ.” ²² “O she lina mu ọli pfi lo elemhi erali ali elemhi okẹ itingmingme abi o kha gbe ọli-a. Ini u mhọli emini u dobe ya riele, kpekpe le elemhi anye ni u kpaghie anye obọ.”

²³ Ijesu ọọ, “Eri u we ini mhi dobe? Emhikpa ọọ tse na ọni ọ da mhọli irudunga.”

²⁴ Aghoaghọ ita ọni ọmọ ọ nyanya lie, “Mhi miesuọ ukukuọ, kpaghie mhe obọ ni mhi gbo miesuọ shi ọ egbegbo.”

²⁵ Abi ijesu ọ rọ me khi eni ebubu egbo e na bhale ashini oni ingme o de shi, ọ tseşe ku oni ayemhẹ obe. “Yeşe ayemhẹ ungmene ali ileso, rọte ọli egbe ya lasela, khi gbo nyene egbe bhale ọ ghue.”

²⁶ Oni ayemhẹ o tseşe, ri itoto nighise ọni ọmọ, ọ rọte ọli egbe ya fiẹ. Ọni ọmọ ọ ke li abi ọni ghua. Egbo e lie, “O she ghua.” ²⁷ Ama, ijesu ọ mu ọni ọmọ obọ vule migha. Ọ migha.

28 Abi iJesu o rọ lo elemhi owa se, eniye odukhokho eyọli e bẹna mhila li, “Elọ o zẹ ni anye aa rọ doḅẹ khu ọli oni ayemhẹ egbe-a?”

29 IJesu o sọ wẹ o, ọọ wẹ, “Iromhi isọsọ ali azumhi tse o doḅẹ a khu onana.”

Ijesu o gbo ngme ingme eghuli oyọli
(iMat 17.22-23; iLuk 9.43-45)

30 IJesu ali eniye odukhokho eyọli e rọte aghọ vu, e rọte iGalili doḅẹ, ọa nono ni ọgbọkhoghuo o lẹṣe ashini wẹwẹ e la, 31 Itobọ khi o seṣe eniye odukhokho eyọli, ọọ yẹ, “A ya ri Omi Ọgbọ na ẹgbọ de. E gbe ọli-a. Ẹlẹ nuzi-eṣe o gbo guale.” 32 Ama emini o ngme ọa lo wẹ eṣo, ulishi o mu wẹ abi e li ya mhila li emini o rọli ngme.

Ọni o fu nẹ nya
(iMat 18.1-5; iLuk 9.46-48)

33 E bhale ẹli iKapanomu. Abi o rọ la elemhi owa, o mhila wẹ, “Elọ a khakọ shi amo abi a rọ la ode?”

34 Ama e tsaghiẹ-a, itobọ khi oni o kpeda nya elemhi wẹ e la ode khakọ shi. §

35 IJesu o shito, o lu eniye odukhokho ogbava eyọli, ọọ wẹ, “Ini ọgbọkhoghuo ọọ nono ni lọli khi oni odode, o kpe ya ri egbọli khi oni o kpukhokho nya, ali oni o ga ẹgbọ nya.”*

36 O mu ukuku omọ vule migha wẹ iteva. O mu ọli shi abọ, ọọ wẹ, 37 “Onini o ri itobọ oyemhẹ mie ọtuoghuo ikuku eniye enana ne, mhemhẹ o mie.

§ 9:34 Li zẹ iLuk 22.24 * 9:35 Li zẹ iMat 20.26-27; 23.11; iMak 10.43-44; iLuk 22.26

Ọnini ọ da mie mhe ne, oni ọ ghie mhe ọ mie, ọa khi mhemhe.”†

*Oni ọa da khi obe awa ne oyi awa ọ khi
(iLuk 9.49-50)*

³⁸ IJoni ọ́, “Ọsese, anye me ọmose ọghuo ni ọ ri eva oye khu ayemhe ebe kua. Ama anye gueye ọli ọ khi gbo ligho, itobọ khi ọa khi ọghuo elemhi awa.”

³⁹ Ijesu ọ we, “A khi ke khu ọli ọ, itobọ khi oni ọ ri eva oyemhe gbe akanya ọnyaloo, ọa tigbe e vule ke ngme onobe oyemhe. ⁴⁰ Itobọ khi oni ọa khi obe awa, oyawa ọ khi.”‡ ⁴¹ Abi o li mhi li gue ọli e ye e khi, ọnini ọ da die uko amena e da irari eva oyemhe ne, ali irari khi ọnayi iKirisiti a khi, ọ ya me eleli ọ. §

*A mu egbe e shi emini e yese ọgbọ ọ lamhe
(iMat 18.6-9; iLuk 17.1-2)*

⁴² “Ini ọgbokhoghoo ọ yese ikuku eniye enana ni e mie mhe suo lamhe, o bie tine ni a ge eche iko oniemhi shi ọgbọ ọghoghọ uruli tsua pfilo elemhi okẹ oniemhi. ⁴³ Ini obọ oye o re ya lamhe, khi ọli pfia. O ti e egbe ne ini u waa mhọli obọ ya lo iloghie na agboagbo, ni u ro tsua abọ eve-eva eye ya lo ilimhi iriere, ashini erali ea tigbe e pfo-a ghue.*

⁴⁴ [Akaghọ ikpatso ni e le we ni ea tigbe e ghu e la, ali ashini erali ni e tose we-a, ea tigbe e pfo ghue.]

⁴⁵ Ini owe oye o re ya lamhe, khi ọli pfia, o ti e egbe ne ini u waa mhọli awe ro lo iloghie na agboagbo ni u ro mhọli awe eve-eva, ni u ro ya lo ilimhi iriere.

⁴⁶ Akaghọ ikpatso ni e le we ni ea tigbe e ghu e la, ali

† **9:37** Li ze iMat 10.40; iLuk 10.16; iJon 13.20 ‡ **9:40** Li ze iMat 12.30; iLuk 11.23 § **9:41** Li ze iMat 10.42 * **9:43** Li ze iMat 5.30

ashini erali ni ẹ toşẹ wẹ-a, ẹa tigbe ẹ pfu ghue. ⁴⁷ Ini ukpẹloẹ oye ọ rẹ ẹ lamhẹ, vuonyo li pfia, o ti ẹ egbe ne ini u ri ukpẹloẹ oghuo lo Eghiele oyi Eshinegba, ocho ni u ro ya mhọli ikpamhi alo eva, a pfi ẹ ya lo ilimhi iriẹriẹ.† ⁴⁸ Akaghọ,

“ Ikpatsọ ni ẹ le wẹ
ni ẹa tigbe ẹ ghu e la,
ali ashini erali ni ẹ toşẹ wẹ-a,
ẹa tigbe ẹ pfu ghue.’‡

⁴⁹ “Erali a ro nye ogbogbo-a, a roli khi oni o pfuase abi a li ri ugbheli ẹ ri iluasobo khi pfuase.

⁵⁰ “Ugbheli o ma ti, ama ini oviolo oyoli o kala, se o ke li ze gbolo ro ya mele ugbheli-a?

“A ze ni a mhọli ugbheli shi agbo oye ẹ. A nu egbe ke ngeli angeli opfomhe.”§

10

*Ijesu o ngme shi ingme ipfughue-a
(iMat 19.1-12; iLuk 16.18)*

¹ Ijesu o rote agho vu je eke iJudia, ini a da iJodani. Igho egbo ni e bu e gbo ve ngale deba li, o sese we abi o kpẹ li.

² Egbo iFarisi eghuo e bhale ya mu oli fe, e mhila li, “Ushi oyawa o lama, omose o khu ughue oyoli?”

³ Oo, “Elo iMosisi o gueye ẹ a ke li?”

⁴ E ke, “Eri iMosisi o lama omose o kekẹ ebe ni a ro pfa ughue-a mhọli ughue oli obo, o khu oli.”*

⁵ Ijesu oo we, “Itobo khi udu oye ẹ o gbe, iMosisi o ro ligho kekẹ oni ushi na ẹ. ⁶ ‘Ama omose ali

† **9:47** Li ze iMat 5.29 ‡ **9:48** Li ze Aza 66.24 § **9:50** Li ze iMat 5.13; iLuk 14.34-35
* **10:4** Li ze iDeut 24.1-4; iMat 5.31

okpotso, Eshinegba o rote igbaekele agbo ma we.†
 7 ‘Onana o ze ni omose o ro o pfi itali ali inyoli shi
 eke, o ya toma ughue oli o. 8 Wewe aava e mele
 idiegbe oghuo a.’ Eghẹghẹ agho ẹa ke khi etuava,
 ama oghuo.‡ 9 Irarigho, emini Eshinegba o da toma
 ne, ogbokhoghuo o khi vase we a.”

10 Abi e ro gbo la elemhi owa, eniye odukhokho
 eyi iJesu e mhila li ogbo ona. 11 IJesu oo we, “Onini
 o da khu ughue oli ni o ya rue okpotso olese ne, eri o
 kia okia shi oni ughue oli o. 12 Ini oni okpotso o lase
 ayi odoli le khi o ya ngeli na omose olese, eri o kia
 okia.”§

IJesu ali eniye enikeke

(iMat 19.13-15; iLuk 18.15-17)

13 Egbọ eghuo e mu eniye bhale deba iJesu ni o ri
 obo ti we, ama eniye odukhokho eyoli ee khu we.

14 Abi iJesu o ro me ghọ, o ri elemhi bi oli. Oo
 we, “A ze ni ikuku eniye e bhale deba mhe. A khi
 ke khu we, itobo khi enabi wewe e li mholi obo shi
 Eghiele oyi Eshinegba. 15 Ze mhe gue igesikia ye e
 khi oni oa da rue Eghiele oyi Eshinegba abi eniye
 enikeke ne, oa tigbe ya lo iloghie.”* 16 O muno
 eniye shi egbe, o ri obo nga we ukhomhi, o so
 iromhi na we.

Ozele-omose ni o lolo pfue

(iMat 19.16-30; iLuk 18.18-30)

17 Abi iJesu o ke rue okiali eke khi o vu, omose
 oghuo o na bhale ya wugha li odalo, oo li, “Osese

† 10:6 Li ze Igbae 1.27; 5.2
 ze iMat 5.32; 1 iKori 7.10-11

‡ 10:8 Li ze Igbae 2.24

* 10:15 Li ze iMat 18.3

§ 10:12 Li

nete! Elo mhi ya rięę ni mhi rọ ya mhue agbo na agboagbo?”

¹⁸ IJesu o li, “Elo e ze ni u rọ o lu mhe onoti. Ogbokhoghuo oala o ti, se ni Eshinegba. ¹⁹ Ni mhi rọ so e ogbo ni u mhila mhe, u lese ushi ni Eshinegba o rọ shi eke. Ni o le, ‘A khi gbe ugbeli, a khi kia okia, a khi do ughiatọ, a khi pfi otsele egbhọli mu ogbo, a khi li ogbo le, mu ekpe na ita e ali inye e.’ ”†

²⁰ Oni ozeo oo, “Osesę, abi a te bia mhe mhi te ri ena nya a gbe akanya.”

²¹ IJesu o ri eloe inono bino oli, oo li, “Emhi oghuo tse o kpe e le ni waa rięę ne. Je ya ri emini u mhọli nya de ni u kemhi we na eni ea mhọli emhi, eghęghę agho ni u mhọli epfue shi obini iloghie, u tigbe bhale ya deba mhe ke kia.”

²² Abi oni omose o rọ suo ona, alo eyoli e yese a, o ri iyeseudu-a ya vu, itobọ khi o mhọli epfue eniemhi.

²³ IJesu o bino gasę kpa, oo eniye odukhokho eyoli, “O ma mu ogbo ni o pfue unu ni o rọ lo Eghiele oyi Eshinegba.”

²⁴ Ingmemhi eyoli e ri abọ sha eniye odukhokho eyoli. Ama iJesu o gbolo e, “Eniye eyemhe, o ma mu eni e ri egbe da epfue oyewe unu ni e rọ lo Eghiele oyi Eshinegba. ²⁵ Ni ogbo ni o pfue o rọ lo Eghiele oyi Eshinegba, o ya munu dose, ni ogbo ke dua ni lolu ri alakumi rote ese asuge ya fię.”

²⁶ Ona o ke ri abọ sha eniye odukhokho eyoli ne, e rọ mhila egbe, “Oghuo o dobe ya lo o shọ?”

²⁷ IJesu o pfi ukpeloe bino we, od, “Ona o ze ogbo ya li ama emhikpa o ze Eshinegba a li.”

† **10:19** Li ze Okiali 20.12-16; iDeut 5.16-20

28 IPita ọ̀ọ̀ iJesu, “Emhinya anye tsua kua bhale deba ẹ.”

29 IJesu ọ̀ọ̀ wẹ, egbegbi-ingme mhi gue ẹ yẹ ẹ khi ọ̀nini ọ da pfi apfẹ ọ̀li shi eke, ali inyoghuo ọ̀li eni emose ali eni ikpotso, ali ita ali inyọ, ni ọ pfi eniyẹ ali ishemhi, ghe ọ̀wolọ shi eke irari oyemhe ali usomhi onete oyi Eshinegba, ³⁰ a ya somhi ọ̀li opfa. Elemhi agbo ona, a ya khivose na li asha egbhueshe, ikhivose owa ali ikhivose inyoghuo, ali inyọ ali eniyẹ ali ishemhi, ali anasemhe. Ọ ya mhue agbo na agboagbo, elemhi agbo ni o ke ẹ bhale. ³¹ Ama egbo eghuo ni e ralo, e ya kpe ukhokho. Eni e kpe ukhokho amo, e ya khi eni odode.†

IJesu ọ gbo ngme ingme eghuli oyoli utonuzi-ese (iMat 20.17-19; iLuk 18.31-34)

32 Abi iJesu ọ ro tsua wẹ le iJerusalemu, ni ọ ro ralo na wẹ, eni ingme e pfuse ghagha a shi eniyẹ odukhokho eyi iJesu udu. Ulishi o mu egbo ni e deba wẹ. Igho iJesu ọ gbo li rue eniyẹ odukhokho ogbava eyoli ye ochi, ọ gueye wẹ emini loli ya me ini wewe e ramhi iJerusalemu. ³³ Oo, “iJerusalemu awa je ena, a ya la oobo rue Omi ogbo na ighie eyi ekpodalo-ugamhi ali eni ẹ sese ishi de, a ri ọ̀li na wẹ mu. E pfa ezọ igbe-a mu ọ̀li, e ghi ọ̀li abo ghi egbo iJeta. ³⁴ E ya roli ke li egia, e tono ete ku ọ̀li, e gbe ọ̀li ite, e tigbe gbe ọ̀li-a. Ama ele nuzi-ese, ọ ya rote eghuli guale.”

Emini ijemhisi ali ijoni e mhila iJesu ọ riele na ewe (iMat 20.20-28)

† 10:31 Li ze iMat 20.16; iLuk 13.30

³⁵ Igho iJemhisi ali iJoni imi iZebedi e bhale deba iJesu, e oli, “Oseşe, anye e nono ni u rieleş emini anye ya mhile ena na anye.”

³⁶ IJesu oşo we, “Elo a nono ni mhi rieleş na e?”

³⁷ E ke, anye e nono, ini u da shito ukpekhomhi oye obini Eghiele oniemhi oye ne, ni u ze ni otuoghwo anye o kha shito e ukiekie obita, onokpole o shito e obogobo.

³⁸ IJesu oşo we, “Aa lese emini aa mhila. Uko ni mhi rote da, a dobe ya rote o da, abi khi eri a dobe ya mie ibatizi onabi mhi mie?”§

³⁹ E ke, “Anye ya dobe.” IJesu oşo we, “A dobe ri uko ni mhi ro da ya da, a gbo dobe mie ibatizi onabi mhi mie, ⁴⁰ ama mhia mholi afu ni a ro ri ogbo o shito mama mhe ukiekie obita ali obogobo ukpekhomhi oghie obini iloghie. Eshinegba o ri asha eghoghwo ya na egbo ni o re we shi agho khe.”

⁴¹ Abi eniye odukhokho etuogbe enekpole e ro suo ingmemhi ena, e nu iJemhisi ali iJoni i wola shi o. ⁴² Igho iJesu o lu we tigbili, oşo we, “A lese khi eni e lu egbewe ighie eyi egbo eni ea ya ga Eshinegba, khi eri e li we abi o ghole we, igho eni e kpeda omhese e li e mhese na we. ⁴³ Ama, a khi li abi wewe. Ama onini o nono ni loli khi oniemhi elemhi e, o khi oni o ga ee nya.* ⁴⁴ Onini o nono ni loli khi onodode, oşo mema kpe ri egboli khi oghumha oyi egbo kpa.† ⁴⁵ Itobo khi Omi Ogbo oa bhale ni a ke ga li, ama eri o bhale ya ga ali ni o gbo ri agbo oyoli bhale ni a ro luase obo na ebubu egbo.”

§ **10:38** Li ze iLuk 12.50 * **10:43** Li ze iLuk 22.25-26 † **10:44** Li ze iMat 23.11; iMak 9.35; iLuk 22.26

*Ijesu o ri iBatimeusi otase-alo-a ze
(iMat 20.29-34; iLuk 18.35-43)*

⁴⁶ Igho e bhale iJeriko. Abi iJesu ali eniye odukhokho eyoli ali ebubu egbo ni e deba li, e ro rote oni eoli vu, omose oghuo ni o tase alo-a na lui iBatimeusi (omi iTimeusi a ri iBatimeusi ngme) o shito epfe ode mhila omhila. ⁴⁷ Abi o ro suo khi iJesu ona iNazareti lo, oo tseşe leghe, oo lie, “Ijesu omi iDefidi, kpekpe, le elemhi mhe.”

⁴⁸ Ebubu egbo e tseşe ku oli, ee oli o ze ni a suo esọ. Ama eena o mema lolo pfi okokokhue lu oli ne, “Omi iDefidi le elemhi mhe!”

⁴⁹ Ijesu o migha, oo, “A lu oli na mhe.” Igho e lu oni otasalo-a, e oli, “Ke ghele, vule, khi oo lu e.” ⁵⁰ O rue awulu no o so pfi a, o ti vule pia bhale deba iJesu.

⁵¹ Ijesu o mhila li, “Elo wa nono ni mhi rięle ne?”

Oni omose ni o tase alo-a, oo, “Osese, mhia nono ni mhi gbo ke me eke.”

⁵² Ijesu oo, “Ke le, khi irudunga oye o she re ze.” Aghoaghọ, oo me eke, o deba iJesu rote ode vu.

11

*Egbo e ri ufumhi na iJesu abi o rọ lo iJerusalemu
(iMat 21.1-11; iLuk 19.28-40; iJon 12.12-19)*

¹ Abi e ro ti ramhi iJerusalemu ni e ro bhale iBetifagi ali iBetani Udi Ute Olivu, iJesu o ghie etu-ava elemhi eniye odukhokho eyoli, ² Oo we, “A je eoli ni o la odalo oobọ egho. A kha lese lo oni eoli le, a ya me omi akphere ni a muzu, ni ogbokhoghuo o nga shito ghue. A taghie oli bhale ana. ³ Ini ogbokhoghuo o mhila e, ‘Elo o ze ni a ro taghie oli?’

A gueye ọli khi, Onomhue ọọ nono ni ọli ri ọli riẹle emhi, ali khi ọ gbo roli bhale ya shi eke lena.’ ”

⁴ Igho ee bhale ya ẹ oni ozele akphere ni a muzu shi ifui apfe epfe ode. Abi e li taghie ọli-a, ⁵ egbo eghuo ni e migha akaghọ e mhila we, “Elo a la akaghọ a riẹle ni a ro taghie oni omi akphere ogho-a?” ⁶ E so we ọ abi iJesu ọọ e li so we ọ. Igho eni egbo e ze we vu. ⁷ Abi e ro mu oni ozele akphere bhale ghi iJesu se, e banọ ide egbe-a pfino nga oni ozele akphere ukhokho. Igho, iJesu ọ nga li shitọ. ⁸ Ebubu egbo elese e li ba ide ro ku ode, eghuo, e nyanọ eyamhi ku ode. ⁹ Egbo ni e ralo ali eni e deba li e gbe ukua, e tseşe, e lie, “Okuekhoogo! Oolo!”

Eshinegba ọ ka khivose
na oni ọ ri eva oyi

Onomhue bhale!*

¹⁰ “Eshinegba ọ ka khivose
shi Eghiele oyi oghie iDefidi
ita awa ni ọọ bhale.”

“Ikuẹghie o khi oyi Eshinegba!”

¹¹ Abi iJesu ọ ro ramhi iJerusalemu, ọ dose ya lo elemhi Owa oyi Eshinegba. Ọ bino emhi nya gase, ama aborokhia khi obili o she bi dose, ọli ali eniye odukhokho ogbava eyọli e je iBetani.

*Ijesu ọ pfi unu na ọọra okhua-eni
(iMat 21.18-19)*

¹² Ogbeakolo abi e li rote ẹoli iBetani fie, okiamhi oo gbe iJesu. ¹³ Igho ọ tapfia me ọara okhua-eni ni o gue ta ebe. Ọ le ya bino ini o she mo udumhi. Abi ọ ro ramhi agho ọa me emhikhoghuo ọ, se ni

* **11:9** Li ze Iwolo 118.25-26

ebe, itobọ khi ọa ramhi ẹghẹghẹ ni ọkhua-eni e rọ mọ ne. ¹⁴ Ighọ ọọ oni ọkhua-eni, “Ogbọkọghuo ọa ke gbo rọte ẹ ukhomhi ya pfa udumhi ghue.”

Eniyẹ odukhokho eyọli e suọ khi ọ ngme na.

Ijesu ọ je Owa oyi Ẹshinegba

(iMat 21.12-17; iLuk 19.45-48; iJon 2.13-22)

¹⁵ Abi e ke rọ ramhi iJerusalemu, iJesu ọ lo Owa oyi Ẹshinegba, ọ veşe eni e la akaghọ du oki kua. Ọ kpha okphẹ oyi eni e pfa ikpaghọ ali eni e ri inekhukhu de kua. ¹⁶ Ọa ze ni ogbọkọghuo ọ tsua itsua-oki rọte elemhi apfe oni Owa oyi Ẹshinegba doşe. ¹⁷ Abi ọ ke rọ seşe ẹgbọ, ọ rọ lie, “A she kpe keke ọli shi Ebe-no-pfuase khi,

“ ‘Owa iromhi oyi ishishi nya,
a ya ke lu Owa oyemhe,’

Ama ẹẹ, a she roli mele owa ighiatọ a.”†

¹⁸ Abi ighie eyi ekpodalo-ugamhi ali eni ẹ seşe ishi e rọ suọ ona, ee dua ode ni e te me asha ya gbe iJesu a. Ama ulishi oyi iJesu oó mu we, itobọ khi eri oseşe oyọli o ri abọ sha ẹgbọ kpa.

¹⁹ Ogbomhi o mu eke, iJesu ali eniyẹ odukhokho eyọli e rọte oni ẹoli ya fiẹ.

Ileşingme ni a rọte ọkhua-eni ni o ku ebe a rue

(iMat 21.20-22)

²⁰ Ẹluzogbe oogbeakọlọ khi e rọte oni ode doşe, e me khi oni ọara ọkhua-eni o khakha ya ramhi imhili. ²¹ IPita ọ sato, ọọ iJesu, “Oseşe, bino khe! Ọara ọkhua-eni ni u pfi unu na o she khakha-a.”

²² Ijesu ọ so li ọ, ọọ, “Mhọli irudunga na Ẹshinegba.” ²³ “Egbegbi-ingme mhi gue ẹ ye ẹ khi

† **11:17** Li ze Aza 56.7; iJere 7.11

onini o gueye oni ute ona, 'Rọ te akana lasele ya je elemhi okẹ oniemi,' ni ọa rọ da mholi akhokhomhe shi udu shi emini o ngme ne, ni o rọ mholi miesuọ khi emini loli ngme o ya bhale ya tse, oo ya ligho na li.† ²⁴ Irarigho, emiemini u so iromhi mhila, miesuọ khi u she mholi oli, oye o ke khi. ²⁵ U kha da migha a lema, ni u rọ ri ingme oyi ogbo shi elemhi, nyanya rọ topfa li. Ini ite ni o la iloghie o ri olamhe eye li topfa e." ²⁶ "Ama ini u waa da rọ topfa ogboese ne, ite na iloghie ọa ya li ri olamhe eye topfa e."§

A mhila iJesu oni o ri afu na li
(iMat 21.23-27; iLuk 20.1-8)

²⁷ Igho ee gbo lo iJerusalemu le. Abi iJesu o li kia elemhi apfe Owa oyi Eshinẹgba gase, ighie eyi ekpodalo-ugamhi ali eni e sese ishi ali egbhali e bhale deba li. ²⁸ E mhila li, "Oghuo o ri afu ne ni u rọ riẹẹ eni emhi enana nya, oghuo o ri unu ne u ke riẹẹ ena."

²⁹ IJesu o so we o, Oo, "Mhi ya mhila e ogbo oghuo. A so mhe o, ni mhi tigbe gueye e oni o ri afu na mhe mhi ke riẹẹ emhi ena. ³⁰ Oghuo o fe ri itoto na iJoni o ke batazi egbo abi egbo?"

³¹ Igho, e ya ye egbe ochi, e nu egbe we ngme oli khi, "Awa kẹ 'Rote iloghie' lo, o ya mhila awa, 'Elo o ze ni aa rọ mie oli suọ?' ³² Ama ini awa ke, 'Obọ oyi egbo.' " Ulishi oyi egbo o mu we, itobọ khi ogbokpa o lese khi omekeguele iJoni o khi.

† **11:23** Li ze iMat 17.20; 1 iKori 13.2 § **11:26** Li ze iMat 6.14-15

³³ Igho ẹẹ iJesu, “Anye ẹa leṣe.” Igho iJesu oṣo wẹ, “Mhi aa ya li gueye ẹ ọni ọ ri afu na mhe mhi ro ke rieṣe eni emhi ena.”

12

Okhe irokhokho oyi eni e ngmomhi shi ogba ẹra ipfonu

(iMat 21.33-46; iLuk 20.9-19)

¹ Igho iJesu ọ ke ri okhe irokhokho sese wẹ. Oṣo, “Omose oghuo ọ ke ya gua ogba ẹra ipfonu. O ma ugbe gase oni ogba. O to ese shi ọ, ni a mino amẹ ikpamhi eni ẹra kulo. O gbo to owa ni o yagha ni a la khe-ekhe shi ọ. Igho ọ ya ri oni ogba nga eghiale eghuo obo e nu loṣi ri ukpeṣe ke khu. O vu asha obini odonue.* ² Eghẹghẹ ikhiṣe o ramhi, ọni omose ọ ghie oghumha oyoli ghi eni ọ ri ogba nga obo, ọ le ya mie wẹ idumhi emhi ni a ko shi oni ogba bhale ghi lue. ³ Ama e mu oli, e gbe oli, e khu oli. O pfinu abo efue ya je. ⁴ O gbo ghie oghumha oyoli oṣese ghi wẹ, E pfi emhi shi oli ukhomhi, e yeghe oli-a ⁵ O gbo ghie oṣese, e gbe onana-a. O ghie elese ni e bu, e gbe eghuo itali, e gbolo eghuo-a.

⁶ “O kpoli oghuo le ni oṣa ghie ne, ikhi omi oli ni ọ lolo nono ingme oyoli. Loṣi ọ kpukhokho ghie. O sa, oṣo, ‘E ya mu ekpe na omi mhe.’

⁷ “Ama eni e la oni ogba, ẹẹ egbewe. ‘Ona ọ ya le ugu oni ogba ona, a bhale ni awa gbe oli-a. Eghẹghẹ agho ni oni ugu o mele oyawa-a.’ ⁸ Igho e mu oli, e gbe oli-a, e pfi oli roṣe oni ogba ya lase.

⁹ “Se ọni ọ mholi oni ogba ona ọ fe ya li? Eri ọ bhale ya gbolo eni egbo ni ọ ri oni ogba nga obo-a,

* **12:1** Li ze Aza 5.1-2

o rue oni ogba na egboese. ¹⁰ Aa she ze o li Ebe-nopfuase khi.

“ Eche ni itsona e kie pfia,
 lo li o ke ya mele egbegbi eche
 ni o ke mu eloe ne nya-a.

¹¹ Onomhue o ligho rie le ona,
 o o ti anye eloe gba’ ”†

¹² Igho egbhali eyi egbo iJu, e nono ode ni e te ya mu iJesu, itobo khi e lese khi wewe o ri oni okhe irokhokho ona nu ngme. Ama e na ulishi oyi ebubu egbo ni e la agho, e ze o li obo, e vu.

Ingme izo oga na iSiza
(iMat 22.15-22; iLuk 20.20-26)

¹³ Igho e tigbe ya nyene egbe ya ghie iFarisi eghuo ali eniye odukhokho eyi Erodu ghi iJesu, ni e me asha rote emini o ya ngme ri ingme de o li.

¹⁴ Igho e bhale deba iJesu, ee o li, “Ose se, anye lese khi u ma ngme igesikia, khi emiemini egbo ee ngme ali emiemini ogbo o khi o ya ya mu e eloe, ama ode oyi Eshinegba wa se se ni o te ode igesikia. Mhie i, o famhi ti abi khi o ti elemhi ushi, ni a ro ze oga na oghie iSiza? ¹⁵ Anye ke ze, abi anye khi ze?”

Ama iJesu o she me ikpamhika oyewe. Oo we, “Elo o ze ni a ro nono ni a di mhe mu? A rue ukpamhi anini bhale ghue ni mhi bino.” ¹⁶ E rue oghuo bhale ghi o li, oo we, “Alo ali eva eyi oghuo na ni a mu shi o ena?” Ee o li, “Eyi iSiza lo.”

¹⁷ IJesu oo we, “A ri emini o khi oyi iSiza na iSiza, a ri emini o khi oyi Eshinegba na Eshinegba.”

Igho ingme oyi iJesu o sha we abo.

† **12:11** Li ze Iwolo 118.22-23

Ingme iteghuli-guale
(iMat 22.23-33; iLuk 20.27-40)

¹⁸ Igho ẹgbọ ena otu na lui iSadusi ni ẹẹ sẹsẹ khi ite-eghuli-guale ọa ya la ikpukhokho agbọ, e bhale deba iJesu ya mhila li ogbọ.† ¹⁹ Ẹẹ ọli, “Osẹsẹ, iMosisi ọ kekẹ ọli shi ebe ushi na awa khi, ‘Ini ọmọsẹ ọ ghu-a pfi ughuẹ ọli shi agbọ, ni ọa rọ bia ọmọ na li, inyọghuo ọni ọmọsẹ ọ mema rue ọni ọsamhi-olimhi ughuẹ ni ọ bia eniyẹ na ọni ọkpotso na inyọghuo ọli ni ọ ghu-a ọghọ’§ ²⁰ Ẹghẹghẹ oghuo ó ya la ọ, a mẹ emọsẹ oshilua ni e khi inyọghuo. Ọni ọgbhali ọ rue ọkpotso. Ọni ọmọsẹ ya ghua, ọa bia ọmọ na ọni ọkpotso. ²¹ Inyọghuo ọli ni ọọ deba li ọ ke rue ọni ọkpotso, ọ gbo ghua, ọa bia ọmọ. Igho o gbo li inyọghuo ọli ọnuzasẹ. ²² Igho o gbo li khi eni inyọghuo ọni ọmọsẹ ni e kpọle nya. Eni inyọghuo oshilua nya e ga rue ọni ọkpotso ughuẹ ni ẹa bia ọmọ ọkhọghuo na li. Ikpukhokho ọ, ọni ọkpotso ọ li ghua. ²³ Ini ogbẹlẹ iguale o ramhi, ni eni e ghu-a nya e rọ guale, ọghuo ọ famhi ya khi ughuẹ ọni ọkpotso? Aborọkhia khi wẹwẹ oshilua nya e ga rue ọli ughuẹ eghọ.”

²⁴ IJesu ọ sọ wẹ ọ, Ọ́, “Wa a mẹ khi eri a da ode khi aa lẹsẹ emhikhọghuo elemhi Ebe-no-pfuasẹ, wekhi eri a lẹsẹ emhikhọghuo elemhi ekpabọ oyi Ẹshinẹgba. ²⁵ Ini eni e ghu-a e guale, ẹa kẹ ke rue ughuẹ wẹkhi eri a ke rẹ wẹ kẹ yẹ ughuẹ. Eri e kẹ li abi igẹni ena iloghie. ²⁶ Ama ingme iguale oyi eni e ghua, aa she kpẹ zẹ ọli ebe ni iMosisi ọ kekẹ ni ọ ngme ingme ebuli ni oo to shi? Abi Ẹshinẹgba ọ gueyẹ iMosisi khi, ‘Mhẹmhẹ mhi khi Ẹshinẹgba oyi

† 12:18 Li zẹ Ika 23.8 § 12:19 Li zẹ iDẹut 25.5

Aburaamu ali Ẹshinẹgba oyi Aziki, ali Ẹshinẹgba oyi iGiekọpu.*²⁷ Ẹshinẹgba oyi eni e la agbọ ọ khi, ọa khi oyi eni e ghua. Eri a ga da ode pfo nya.” Emi ni a ri ona ngme khi, ẹgbọ eni ghu-a eghuo e kie mholi agbọ.

Ushi ni o funẹ nya

(iMat 22.34-40; iLuk 10.25-28)

²⁸ Otuoghuo eni ẹ seṣe ishi, ọ la agho suo abi e ro khako, ọ me khi iJesu ọ ga guṣe so ẹgbọ iSadusi ogbọ ni e mhila li, ọ mhila li, “Elemhi ishi nya, onoghuo o ga funẹ nya?”

²⁹ IJesu ọ so li ọ, ọ́ọ́, “Oni o mu ẹloe ne nya na, ‘Ku esọ-a yeye iZireni, Onomhue Ẹshinẹgba oyawa, lolighuo kpe ọ khi Onomhue. ³⁰ Nono ingme oyi Ẹshinẹgba Onomhue oye, ri udu oye nya ali agbọ oye nya, ghe isamhi ali ekpabọ eye nya nono ingme oyi Ẹshinẹgba.’† ³¹ Onuzi-eva ni o gbo lolo mu ẹloe khi, ‘Nono ingme oyi onuzava oye abi u li nono ingme egbe ẹ.’ Ushi olese okhoghuo ọa ke la ọ ni o gbo mu ẹloe doṣe ena.”‡

³² Oni omose ọ́ọ́, “U ga guṣe ngme, Oseṣe. Igesikia u ngme ni u we khi Ẹshinẹgba oghuo ọ khi, ali khi ọlese ọa ke la ọ, se ni lolighuo.§ ³³ Ali khi awa ri udu oyi awa nya, ali isamhi eyi awa ali ekpabọ eyi awa nono ingme oyi Ẹshinẹgba. Ali awa nono ingme oyi onuzava oyawa abi awa li nono ingme egbe awa. Ni awa ro ri ishi eva ena gbe akanya, o ghole Ẹshinẹgba doṣe ni awa ya ri iluasobo ali isomhopfa ododa bhale ghi ọli.”*

* **12:26** Li ze Okiali 3.6 † **12:30** Li ze iDeut 6.4-5 ‡ **12:31** Li ze iLev 19.18 § **12:32** Li ze iDeut 4.35 * **12:33** Li ze Osia 6.6

³⁴ Abi iJesu o ro me ilesingme ni o ro so lue o, iJesu o o li, “Wa a ga nuata shi Eghiele oyi Eshinegba.”

Rote agho vu ogbo okhoghuo o a ke gbolo mhila li ogbo okhoghuo.†

Omi oni Omiepfuese o khi

(iMat 22.41-46; iLuk 20.41-44)

³⁵ Abi iJesu o ro la elemhi apfe ni o la Owa oyi Eshinegba sese egbo, o mhila we ogbo. Oo, Elo o ze ni esese Ishi eyi iMosisi e ro lie khi omi iDefidi Omiepfuese o khi? ³⁶ Abi Ayemhe-no-pfuase o ro kpha iDefidi so, o ro rote unu oyoli lie.

“Eshinegba oo, Onomhue oyemhe.

Shito mama mhe

ramhi egheghe

ni mhi ro ya ri ebe e

shi e ufui ekoawe.’”‡

³⁷ Ini iDefidi o rote unu oyi lolighuo lu oli Onomhue, se oni Onomhue oyoli o ke gbo lie khi omi oli?

Ebubu egbo e ku eso a shi eke shi emini o ngme, ni o ri egbe mu we.

Ijesu o tse agua ye eniye odukhokho eyoli shi esese Ishi eyi iMosisi egbe

(iMat 23.1-36; iLuk 20.45-47)

³⁸ Ijesu o sese we, Oo we, “A mu egbe e shi esese Ishi eyi iMosisi egbe. Itsua na dolodolo e ma ghole we e iso ke kia ifui oki, ni egbo e ke tse we otse ekpe. ³⁹ E ma nono ni wewe e shito ukpekhomhi ni o mu eloe elemhi owa ugamhi oyi awa ali ashini o mu eloe elemhi ilegba, ni a la le, ni a la da. ⁴⁰ Itoto e ro li esamhi-olimhi e le. Iromhi ni e nue,

† 12:34 Li ze iLuk 10.25-28 ‡ 12:36 Li ze Iwolo 110.1

eyi abamemhe, e so. Eshinegba, o ya na we osoli oniemhi to o.”

*Irona ni osamhi-olimhi o ro na Eshinegba
(iLuk 21.1-4)*

⁴¹ Abi iJesu o ro shito ti mama oni akpati ni a pfi ukpagholo irona a lo elemhi Owa oyi Eshinegba, oo bino egbo abi e li pfi ikpaghlo lo o. Egbo ni e pfue ebubu e pfi ikpokpomhi ikpaghlo lo. ⁴² Igho osamhi-olimhi ni o mhue emhikhoghuo, o li ya pfi anini eva lo.

⁴³ Igho iJesu o lu eniye odukhokho eyoli, Oo we, “Igesikia mhi gue e ye e, khi oni osamhi-olimhi ni o mholi emhikhoghuo ona, loli o ri irona ni o fune nya bhale dose egbo enekpole nya ⁴⁴ Itobo khi eri eni e pfue e rote epfue ni e mhue mu epfie ro riele irona. Ama oni osamhi-olimhi ona, rote elemhi umhame oyoli, o kie rue emini o mholi nya ni o kha ro ke le, riele irona.”

13

*Ijesu o guele emini a ya ke me ikpukhokho agbo
(iMat 24.1-2; iLuk 21.5-6)*

¹ Abi iJesu o rote elemhi Owa oyi Eshinegba fie lasele tee, omoo odukhokho oyoli oghuo, oo li, “Bino ghue, Osese! Ghe abi ukpokpomhi owa ona ali eche ni a ro ma li e li somhi otse khe!”

² Ijesu o so li o, oo, “Wa me ukpokpomhi owa ona. Eghenge o ya bhale ni echeli okhoghuo o ke ro ya migha ukhomhi okhoghuo. Wewe nya e ya de kua.”

*Ozughu ali Imu-okholi vule
(iMat 24.3-14; iLuk 21.7-19)*

³ Abi iJesu o li shito ukhomhi Ute eera Olivu, ni o so alo ghue oni Owa oyi Eshinegba, iPita ali iJemhisi ali iJoni ali Aduru e bena bhale ya mhila li, ⁴ E o li, “Gueye anye, egheghe ni a ro ya ke me eni ingme enana. Elo a ya ke me ni a ro ya lese khi oni egheghe ni eni emhi ena e ro ya tse khi o she ramhi?” ⁵ Igho iJesu oo we, “A kuegbe-a ke tokpe, ini ogbokhoghuo o khi di e. ⁶ Ebubu egbo e ya ri eva oyemhe bhale deba e, e lie khi, ‘Mhemhe mhi khi loli,’ ee di ebubu egbo. ⁷ Ini a suo khi a kholi, o ke khi eri a suo eko ingme okholi obini odonue, a khi ze ni o nighise e udu. Emhi eghoghoe e mema bhale ya tse, ama ukpese agbo oa kie ramhi. ⁸ Ishishi ali ishishi e ya mu okholi vule shi egbe o, eghiele ali eghiele e ya li mu okholi vule shi egbe we o. Eke o ya la asha kpa ke nighise, ee kulue. Okiamhi oniemhi od pfi. Igbaekele osoli na abi oo li okpotso ni oku o lese bele e to egbe.

⁹ “A ri ukpeloe shi eke lolo ke tokpe. A ya mu e je owa ni a la gue ezoo. A la elemhi Owa ugamhi gbe e. A ya ri itobo oyemhe mu e bhale odalo oyi enighie ali eni e mheso ni a ro gue usomhi onete oyi Eshinegba ye we. ¹⁰ Ama neni ukpese agbo o ya ramhi, a mema she ya tse abo oni usomhi onete oyi Eshinegba ye egbo na ishishi nya. ¹¹ Ini a da mu e bhale khi a re e gue ezoo, khi ze ni udu o nase e shi emini u ya ngme. Ama lese ngme emiemini Eshinegba o ya ro ne oni egheghe agho, itobo khi oa khi yeye wa ngme, ama Ayemhe-no-pfuase.*

¹² “Egbo e ya ri inyoghoo we bhale na gbolo-a, ita e li ri imi we li bhale ni a li gbolo-a. Egheghe

* **13:11** Li ze iMat 10.17-20; iLuk 12.11-12

agho, eniye e ya ke so alo okhohi ghue eni e bia we o, e gbolo we-a. ¹³ Egbò nya e ya ri itobò oyemhe ke biselemhi e, ama oni o ri egbe mie ya ramhi ukpese, a ya mie pfuese.†

Emhi obe ni o o vese egbo kua
(iMat 24.15-28; iLuk 21.20-24)

¹⁴ “Ama, a kha da me emini e pfi oyese, ashini aa kha me oli, ikhi oni o vese egbo kua, eghenge agho oni o ze ebe o lese abi a ri emini o ze ngme. Eni e la eke ifudia e na nga ikhomhi ite.‡ ¹⁵ Oni o la ukhomhi owa ne o khi tiemhile elemhi owa ya rue emhikhoghuo. ¹⁶ Oni o la ifui ishemhi o khi na bhale apfe ya rue awulu oyoli.§ ¹⁷ O ma ze mu ikpotso ni e me ali eni e mhohi eniye ni e nye enyeli shi egbe eghenge agho. ¹⁸ Lema Eshinegba o khi bie ze ni o de shi eghenge ni ulili oniemhi o la gbe egbo elemhi ukpe. ¹⁹ Itobò khi onana o ya khi osoli ni o kholo ne nya rote eghenge ni Eshinegba o te ma agbo. Ogbò a ke gbo ya me osoli uza onana ghue eke agbo.* ²⁰ Ini Eshinegba o li rote ogbele osoli ni a ngme ena khi-a, ogbokhoghuo o ya dobe ji ukhomhi o le. Ama irari oyi egbo eyoli ni o ze oda ke, o ro rote eni ogbele osoli ena khi-a. ²¹ Eghenge agho ini ogbokhoghuo o gueye, ‘Ghekhe, ghe Omiepfuese!’ Okekha khi eri o ye, ‘Ghe oli oobò khe!’ Khi mie oli suo. ²² Itobò khi iromhi emiepfuese ali emekeguele e ya lasele. E ya ke riele olele ali ikanya onyaloa ododa ro ke di egbo. Ni o khia khi ini o gue kia, e ga li ya di egbegbi eni

† **13:13** Li ze iMat 10.22 ‡ **13:14** Li ze iDan 9.27; 11.31; 12.11

§ **13:16** Li ze iLuk 17.31 * **13:19** Li ze iDan 12.1; Irò 7.14

Ɛshinegba ọ zẹ ọda ke. ²³ Irarigho, a ga lolo kuegbe-a ke to ẹloe eke. Mhi she gue emhi nya ye ẹ shi eke se neni oni ẹghẹghẹ o ya ramhi.

Inyenegbe bhale oyi Omi Ogbọ
(iMat 24.29-31; iLuk 21.25-28)

²⁴ “Ini ẹghẹghẹ osoli ona o ga doṣe se nya,
“Ovọ o ya bishi alo-a,
uki ọa ke doṣe ge,†

²⁵ Ikpẹtata e deno ukhuli kule,
ukhuli ali ekpabọ
ni e la irarogbe ẹ mhese
e ya ke nighise.’‡

²⁶ “Eghẹghẹ agho, ẹgbọ nya e ya me khi Omi Ogbọ ọ kia elemhi otughunu ẹ bhale, elemhi ekpabọ ali ufumhi ni ọ ge nyanyanya. § ²⁷ Eghẹghẹ agho, ọ ya ghie igeni eyọli e te asha kpa, ikhi ukpese agbọ nya, ti ẹgbọ eyọli ni ọ zẹ ọda ke gbili.

Osese oyi oni ọra ọkhua-eni
(iMat 24.32-35; iLuk 21.29-33)

²⁸ “Bino abi ọkhua-eni o li ẹ te. O kha da kpese ukhuli, ni o ro ke ta ebe ne, lese khi okase o kele ya le. ²⁹ A kha da gbo li ligho me khi eni emhi ena khi a da me we ne, lese khi ẹghẹghẹ o she ramhi. ³⁰ Abi o li mhi li gue ọli ẹ ye ẹ khi, ẹgbọ eghuo ni e la agbọ memena ẹa ya ghu ne, ni eni emhi ena nya e ro bhale ya tse. ³¹ Eke ali ukhuli e ya doṣe, ama ingmemhi eyemhe ẹa ya tigbe doṣe ghue.

† 13:24 Li zẹ Aza 13.10; Ezik 32.7; iJoẹ 2.10,31; 3.15; Iro 6.12

‡ 13:25 Li zẹ Aza 34.4; iJoẹ 2.10; Iro 6.13 § 13:26 Li zẹ iDan 7.13; Iro 1.7

*Ogbokhoghuo ọa lẹsẹ oni ogbẹlẹ wẹẹ oni ẹghẹghẹ
(iMat 24.36-44)*

³² “Ogbokhoghuo ọa lẹsẹ oni ogbẹlẹ wẹkhi oni ẹghẹghẹ. Ghe egbegbi igeni ena iloghie ali mhemhe Omi ọli, sẹ ni Itamhe lolighuo.* ³³ A ri ukpelo shi eke ke tokpe, itobo khi waa lẹsẹ ẹghẹghẹ ni ọ la ya bhale. ³⁴ Eri ona o li abi omose ni ọ vu asha obini odonue, ni ọ ri ighumha eyoli shi apfe e ri ukpelo khu shi na lue. Ọ gueye ogbgbọ akanya ni ọ ya gbe. Ọ gueye oni ọ khe ekhe ọ ke khe ekhe apfe.†

³⁵ “Irarigho, ke khe ekhe, itobo khi waa lẹsẹ ẹghẹghẹ ni ọga ọ ro ya jele. Ini ẹlogbomhi lo o, okekhi itsotso ogbie lo o, okekhi ẹghẹghẹ obili-atso lo o, abi khi ogbie-fiefie lo. ³⁶ Ini ọ bhale guo, khi ze ni ọ bhale ya e khi u wa lẹsẹ a. ³⁷ Abi mhi li gue ọli ye e ena mhi li gbo gueye ogbokpa. ‘A ke khe ekhe!’”

14

*Ugbamhi ni a gba khe ijesu
(iMat 26.1-5; iLuk 22.1-2; iJon 11.45-53)*

¹ O ke kpe ogbẹlẹ eva le ni a ro ya li ukpe iPasova ali ukpe ni a la le ibuledi ni aa ri ifuma shi nye, ighie eyi ekpodalo-ugamhi ali esese Ishi eyi iMosisi, ee nono ode ni e te ya bena mu ijesu gbe-a.* ² E egbe, “Awa khi riele ọli ini a li imu, onyaghu ọa ya lasela shi ọ.”

*A la iBetani ku oili shi ijesu egbe
(iMat 26.6-13; iJon 12.1-8)*

* **13:32** Li ze iMat 24.36 † **13:34** Li ze iLuk 12.36-38 * **14:1** Li ze Okiali 12.1-27

³ Abi iJesu ọ rọ la ẹoli iBẹtani, owa oyi iSamọ ni efafe e kpẹ mu shitọ le eminale, ọkpotso ọghuo ọ rue ukoko ituale ni o lolo ghale, ni o pfiẹ lasele. Ọ gbe oni ukoko a, ọ ku oni ituale shi iJesu ukhomhi. †
⁴ Ẹgbọ eghuo ni e la aghọ, e ri elemhi ibibi liẹ egbe, “Elo o zẹ ni a rọ na pfiẹchẹ oni ituale kua shi afue?”
⁵ A kha ri ọli dẹ ramhi ifata ukpe ali emhi, a kemhi eni ikpaghọ na eni ẹa mhue. E shi ọni ọkpotso unu egbegbọ.

⁶ Ama iJesu ọọ wẹ, “A zẹ ọli obọ. Elo a yese ọli ẹ ngme shi? Egbegbi emini o ti ni o somhi otse ọ riẹle na mhẹ. ⁷ Ẹghẹghẹ kpa eni ẹa mhue e rọ nu ẹ la ana, ẹghẹghẹ ni o ghọle ẹ kpa a kpaghiẹ wẹ obọ. Ama aa ya mẹ mhẹ ẹghẹghẹ kpa. ‡ ⁸ Emini ọ dobe ya riẹle ọ riẹle eghọ. Eri ọ ku ituale ku mhẹ egbe shi eke kẹ ẹghẹghẹ irọto oyemhẹ. ⁹ Igesikia mhi gue ẹ ye ẹ khi, ashashini a da la tse abọ usomhi onete eke agbọ ona nya ne, a ya yele emini ọkpotso ọna ọ riẹle le.”

*Ijudasi ọ lama khi loli ya ri iJesu dẹ
 (iMat 26.14-16; iLuk 22.3-6)*

¹⁰ Ẹghẹghẹ aghọ iJudasi Isikaroti, ni ọ khi ọtuoghuo eniye odukhokho ogbava, ọ le deba ighie eyi ekpodalo-ugamhi, ni ọ ya ri iJesu na wẹ de.
¹¹ Onana ni ọ gueye wẹ, o ga ghọle wẹ. E shobọ khi wewẹ e ya ri ikpaghọ na li. Ighọ iJudasi ọ li nono ẹghẹghẹ ni ọ ti ni ọ rọ ya mẹ asha ri iJesu na wẹ.

*Ijesu ọ nu eniye odukhokho eyoli le Eminale
 iPasova
 (iMat 26.17-25; iLuk 22.7-14,21-23; iJon 13.21-30)*

† 14:3 Li zẹ iLuk 7.37-38 ‡ 14:7 Li zẹ iDẹut 15.11

12 Ogbẹlẹ ni odode ni a li oni ukpe ni a la le ibulẹdi ni aa ri ifuma shi nye o ramhi, ni o khi ogbẹlẹ ni a rọ gbe ozele Osumha oyi oni iPasova-a, eniye odukhokho eyi iJesu e mhila li “Ashi o ghọle ẹ ni anye mu egbe shi ekẹ nẹ, ni u la le eminale iPasova?”

13 Igho, o ghie eniye odukhokho etuava eyoli, oṣo wẹ, “A lo ifuapfe, omose ni o tsua ubene amẹ, o ya lona ẹ ode. A deba li je apfe. 14 A gueye oni o mholi apfe ni o ya lo, khi, ‘Osese oṣo, anye mhile u ri anye khasẹ elemhi owa ni lolli ali eniye odukhokho eyelue wewe e la ya le eminale iPasova?’ 15 O ya re ẹ khasẹ agbala ni emhi nya e gba shi ukhomhi owa atonga, a muno egbe shi akaghọ na awa.”

16 Eni eniye odukhokho e vu, e lo ifui apfe, e ya me eni emhi tee abi iJesu o gue oli ye we. Igho e mu egbe oni eminale iPasova.

17 Ogbomhi o mu ekẹ, iJesu ali eni eniye odukhokho ogbava e bhale. 18 Abi e li shitọ gase itebu le eminale, iJesu oṣo wẹ, “Egbegbi-ingme mhi gue ẹ ye ẹ khi otuoghuo elemhi ẹ o ya re mhe de. Oni o nu mhe le emhi memena.”§

19 Udu o yese we-a, otuoghuo-oghuo oṣo mhila li, “She khi o a khi mhemhe o khi?”

20 O so we o, oṣo wẹ, “Otuoghuo elemhi ee ogbava o ya khi, oni o ga ri ibulẹdi nu mhe ẹ somhi elemhi utasa memena. 21 Eri Omi Ogbọ o ya ghu-a abi a li kekẹ oli shi ekẹ na li. Eri-tse khi, o maa kholo oni o ya roli de egbe! O kha ga ti nẹ, ini ogbo o a bie bia li lo!”

§ 14:18 Li ze Iwolo 41.9

*Eminale oyi Onomhue**(iMat 26.26-30; iLuk 22.14-20; 1 iKori 11.23-25)*

²² Abi e li le eminale egho, iJesu o rue ibuledi, o kphemhi, o khi oli a, o ro na eniye odukhokho eyoli, odo, “A mo le; Idiegbe oyemhe na.”

²³ Igho o gbo so onyo shi uko, o kphemhi, o roli na we, wewe nya e ga te o da.

²⁴ IJesu odo we, “Olia eyemhe na ni e migha shi ishiobo onogbo, ni a ku kua na ebubu egbo.* ²⁵ Mhi gue igesia ya e khi mhi aa ke gbo ya rote onyo upfonu ona da, se ni obini Eghiele oyi Eshinagba, ni mhi la da onyo onogbo.” ²⁶ Abi e ro to uwolo se, e fi lasele, e je Ute Eera olivu.

*Ijesu o guele shi eke khi iPita o ya kie lu**(iMat 26.31-35; iLuk 22.31-34; iJon 13.36-38)*

²⁷ IJesu odo we, “Ee nya, a ya na kua, a ze mhemheghuo obo, irari khi a she keke oli shi Ebe-no-pfuase khi.

“ Mhi ya ri emhi li
 orisumhaka,

isumha e ya ve kua.’†

²⁸ “Ama ini a guise mhe le se, mhi ya ralo khe e iGalili.”‡

²⁹ iPita odo li, “Ini egbo nya e ririje kie e, mhi aa ya kie e.”

³⁰ IJesu odo iPita, “Mhi gueye khi, neni okpa oo gbieghe iteva amiose, u ya kie mhe itese.” ³¹ iPita o kie gema o gue gagaga, o lie, “Ini o ri rije khia khi oni mhi la nu e ghu-a lo, mhi aa ya tigbe kie-e.” Enekpole nya e li ngme ghoo.

* **14:24** Li ze Okiali 24.8; iJere 31.31-34 † **14:27** Li ze iZaka 13.7

‡ **14:28** Li ze iMat 28.16

*Ijesu o la iGetisemani so iromhi
(iMat 26.36-46; iLuk 22.39-46)*

³² E je ashini a lu iGetisemani, ijesu oo eniye odukhokho eyoli, “A shitọ ana ni mhi ya so iromhi bhale.” ³³ O rue iPita ali iJonni ali iJemhisi ma egbe vu. Iyesudu-a ali anasemhe e bhale na li. ³⁴ O we, “Oya ni o la mhe udu memena o gba a. O ga nono ni lue gbe mhe. A migha akana khe mhe, a ke tokpe.”

³⁵ O ti je odalo deno, o de ya yeshi eke, oo so iromhi ini o ya ze riye ni oni eghenge ona o dose lue. ³⁶ Oo, “Itamhe, Itamhe, emhikpa o ze e riye. Rue mhe oni uko osoli ona odalo le. Eri-tse khi, oa khi abi o ghole mhe, se ni abi o li ghole e.”

³⁷ Abi o nyene egbe bhale, o me khi eni eniye odukhokho e lese-a. Oo iPita, “ISamo, eri u lese-a? Aa dobe nu mhe tokpe ukuku eghenge tse? ³⁸ Ri ukpelo shi eke gboo ke so iromhi ini u khi de ini u mholi imufe. Ayemhe oye o mu egbe ni o ro riye, eri-tse khi, idiegbe oye oa dobe.”

³⁹ Igho o gbo vu ya so iromhi enabi o kpe so. ⁴⁰ Abi o ro nyene egbe bhale, o gbo bhale ya e we khi e lese-a, irari khi olese o la we alo, ea lese abi e ke ya ngme oli.

⁴¹ Abi o ro nyene egbe bhale utonuzese, oo we, “Olese a kie la, ni a yemhe-a? Olese ogho o she bu e! Oni eghenge o she ramhi. A bino khe khi, a ri Omi Ogbọ na ena olamhe de. ⁴² A vule ni awa vu! Oni o remhe de oo bhale ena!”

*A mu ijesu
(iMat 26.47-56; iLuk 22.47-53; iJon 18.3-12)*

⁴³ Abi o li ngme, iJudasi, ni o khi otuoghuo elemhi eni eniye odukhokho ogbava o bhale. Egbọ ni e tsua itsua okhọli ali itakobi ali ikpokpo, ni ighie eyi ekpodalo-ugamhi, ali esese Ishi eyi iMosisi ali egbhali e ghie, e nu o li bhale.

⁴⁴ Oni o roli de o she kpe gueye eni e nu o li kia, oo we, “Oni mhi da pfipfi ekphamhi ne, lo li o khi oni a nono. A mu o li, a khe o li ekhe rue vu.”

⁴⁵ Abi e ro lese lole, iJudasi o le deba iJesu, o o, “Osese.” O pfipfi o li ekphamhi. ⁴⁶ Eni emose e mu iJesu. ⁴⁷ Igho otuoghuo eni e migha epfe-agho o ji itakobi oyoli emhi lasele, o be oghumha oyi Oga oyi ekpodalo ugamhi esoa.

⁴⁸ IJesu o o we, “Okhọli mhi tsua, ni a ro lina tsua itsua okhọli ali itakobi ali ikpokpo bhale ya mu mhe? ⁴⁹ Ogbele kpa mhi ro nu e la, mhi la Owa oyi Eshinegba e sese. Aa mu mhe. Eri a me emhi ena ni emini a keke shi Ebe-no-pfuase o bhale ya tse.” §

⁵⁰ Igho eniye odukhokho eyoli nya ni e deba li e ve kua, o kpe lolighuo le.

⁵¹ Ozeo oghuo ni o so awulu ona yeyeye, oo deba iJesu. Abi e ro to obo so li, khi wewe e ya mu o li, ⁵² o nyanon awulu-a mhuwe we abo, o ri irumheba na vu.

Otu iSaediri e ri iJesu gue ezọ

(iMat 26.57-68; iLuk 22.54-55,63-71; iJon 18.13-14,19-24)

⁵³ E mu iJesu bhale owa oyi Oga oyi ekpodalo ugamhi, ighie eyi ekpodalo-ugamhi nya, ali egbhali ali ekekebe ali esese Ishi eyi iMosisi nya e le gba. ⁵⁴ IPita o tapfia deba li ukhu-khokho, ya

§ 14:49 Li ze iLuk 19.47; 21.37

ramhi elemhi apfe oyi Oga oyi ekpodalo ugamhi. O nu eni e khe ekhe shito khase erali.

⁵⁵ Eni ighie eyi ekpodalo-ugamhi ali oni igbaa oyi iSaediri nya, e nono emhi ushi ni e ya mu mholi iJesu obo, ni e ba me asha gbe oli-a. Ee me emhikhoghuo. ⁵⁶ Ebubu egbo e pfi otsele eyi egbholi mu oli, eni otsele nya, ee de shi oghuo.

⁵⁷ Ikpukhokho, egbo eghuo e vule pfi otsele egbholi ona mu iJesu. Ee, ⁵⁸ “Anye suo khi o o li e khi, ‘Mhi ya guoghoo Owa oyi Eshinegba onana ni egbo e ri abo ma-a, ee-ese mhi to olese ni egbo ee ri abo ma.’ ”* ⁵⁹ Abi e rie kie ngme ona, otsele eyewe ee kie de shi oghuo.

⁶⁰ Igho Oga oyi ekpodalo ugamhi o vule migha odalo oyewe nya, o mhila iJesu. “Waa bie ya so we o? Ezo elo na ni egbo ena ee gue shi e egbe?” ⁶¹ Ama iJesu o tsaghie a, oa so we o. Oga oyi ekpodalo ugamhi, o gbo mhila li, “Yeye u khi Omiepfuese, Omi Eshinegba ona Kueghie?”

⁶² IJesu oo li, “Loli mhi khi. Ee nya a ya me khi Omi Ogb o shito obita oyi Eshinegba ni o fune, ali khi o la otughunu rote irarogbe e tiemhie.”†

⁶³ Oga oyi ekpodalo ugamhi o nyanoo itsua shi egboli uruli abi o li yila. Oo, “Awa ke gbo nono otsele olese. ⁶⁴ Ee nya a she suo abi o pfi unu-a deba Eshinegba. Se a so shi o?”

Wewe nya e pfa ezo mu oli khi oni a gbe-a o khi.‡
⁶⁵ Egbo eghuo o, e tono ete ku oli. E ri emhi gono oli alo. E pfi oli emhi, e oli, “Me eke guele, gueye anye

* **14:58** Li ze iJon 2.19 † **14:62** Li ze iDan 7.13 ‡ **14:64** Li ze iLev 24.16

oni o pfi e emhi?” Eni e khe ekhe e mu oli, e lase oli esq.

IPita o khi loli ea lese iJesu

(iMat 26.69-75; iLuk 22.56-62; iJon 18.15-18,25-27)

⁶⁶ Abi iPita o kie shito elemhi apfe egbo, omueshi oghuo ni o khi oni oo ga oyi Oga oyi ekpodalo ugamhi o bhale. ⁶⁷ O me iPita abi o rokhase erali, o toli okpe tsuke.

Oo li, “Yeye u li nu iJesu na iNazareti i kia.”

⁶⁸ Ama iPita o tia. Oo, “Mhi a lese emini wa ngme.” O lase agho le je ode ni a te e lo elemhi apfe. [Igho okpa o gbieghe.]

⁶⁹ Abi oni omueshi ni o ga ogbo ogho o ro gbo me iPita agho, o gbo riefe eni ingmemhi ngme khase eni e migha epfe agho. Oo, “Otuoghuo elemhi we, oni omose ona o khi.” ⁷⁰ IPita o gbo tia.

Oo li dena, eni e migha epfe agho e ke iPita, “Igesikia lo khi otuoghuo elemhi we u khi, irari khi onge iGalili u khi.”

⁷¹ Igho o li se egboli isheli, o romhi eni isheli. O lie, “Mhi aa ga lese omose ona ni a ngme ena.”

⁷² Utoghukpe, okpa o gbieghe utonuzi-eva. IPita o sato emini iJesu o gueye oli khi, “Neni okpa o ya gbieghe utonuzi-eva, u ya kie mhe itese.” Igho o gbe akhe evie a.

15

A rue iJesu bhale odalo oyi iPaleti

(iMat 27.1-2,11-14; iLuk 23.1-5; iJon 18.28-38)

¹ Eluzogbe fiefe, ighie eyi ekpodalo-ugamhi, ali egbhali ali esese Ishi eyi iMosisi ali igbaa eyi

iSaediri nya, e ye ugbamhi. E gę iJesu rue vu ghi iPaleti.

² Oni iPaleti ọ mhila iJesu ogbọ, ọọ li, “Oghie ọyi ẹgbọ iJu u khi?”

IJesu ọọ, “Eee! Ighọ lọ abi u ngme ọli.”

³ Eni ighie eyi ekpodalo-ugamhi eyi Eshinegba e ga gue ẹzọ emhi ebubu shi iJesu egbe. ⁴ Ighọ iPaleti ọ gbo mhila li ogbọ, ọọ, “Wa ya pfunu, u suọ iwali ẹzọ ni e gue ẹ shi ẹ egbe?”

⁵ Ama iJesu ọa sọ li ọ. O ri abọ sha iPaleti.

A pfa ẹzọ mu iJesu a ka gbe ọli a

(iMat 27.15-26; iLuk 23.13-25; iJon 18.39--19.16)

⁶ Abi áá li ini o lina ramhi ẹghẹghẹ ukpe iPasova, eri iPaleti ọ rue ọgbọ ọghuo owa ighumha lasele na wẹ abi o ghọle wẹ shi. ⁷ Eghẹghẹ aghọ ọmọse ọghuo ni a lu iBarabasi ọ la owa ighumha, ni ọ khi ọghuo ẹgbọ ni a mu. Eri a mu ọli shi ugbeli ni ọ gbe ẹghẹghẹ ni a rọ mẹ onyaghu. ⁸ Abi eni ẹgbọ e rọ bhale gbii ya mhila iPaleti ọ riẹlẹ emini ọ kie kpẹ riẹlẹ na wẹ, ⁹ iPaleti ọ mhila wẹ, ọọ, “A nono ni mhi rue oghie iJu abọ a na ẹ?” ¹⁰ Ọ ga lẹsẹ gboo khi itobọ ibiselemhi, ighie eyi ekpodalo-ugamhi e rọ mu iJesu ghi luẹ. ¹¹ Ama ighie eyi ekpodalo-ugamhi e sẹsẹ ẹgbọ e gueyẹ iPaleti ọ ri ochoghọ wolọ iBarabasi obọ a na ẹwẹ.

¹² iPaleti ọ mhila wẹ, ọọ, “Elọ mhi kẹ li ọni a lu oghie iJu shọ?”

¹³ E tsẹsẹ leghe, “A ta li ma ọara apfida.”

¹⁴ iPaleti ọ mhila wẹ, ọọ, “Elọ o zẹ, umha-guekia onoghuo ọ riẹlẹ?” Ama eena e tsẹsẹ nẹ, “A ta li ma ọara apfida!”

¹⁵ Ni ọ rọ riẹlẹ emini oo ghọle eni ẹgbọ, ọ wolo iBarabasi abọ-a na wẹ. Ọ́ọ́ e gbe iJesu itẹ, ọ rue ọli na wẹ e ka ta li ma ọara apfida.

*Ekhọli-okhue e ri iJesu li egia
(iMat 27.27-31; iJon 19.2-3)*

¹⁶ Eni ekhọli-okhue e rue iJesu lo elemhi apfẹ agbala oyi igovunọ. E lu ekhọli-okhue apfewẹ eni e kpọle. ¹⁷ E ri awulu ichẹ ni o khi ẹgholi ibulu, sọ li, e ri igba do arula rughu ọli ukhomhi. ¹⁸ E liẹ ọli, “A da abọ na oghie oyi ẹgbọ iJu!” ¹⁹ E pfino ọli ukpokpo ukhomhi iti ingmi-ingmẹ, e tonọ etẹ ku ọli. E de ya wugha li odalo, e nyẹsẹ ukhomhi na li. ²⁰ Abi e rọ lighọ ri iJesu li egia se nya, e gueghie ọli oni awulu ichẹ ni o khi ẹgholi ibulu oghọ, e nyenẹ egbe ri itsua eyọli sọ li. Ighọ e rue ọli vu ya tama ọara apfida.

*A ta iJesu ma apfida
(iMat 27.32-44; iLuk 23.26-43; iJon 19.17-27)*

²¹ Abi e rọ lẹ, e ya ẹ omọse oghuo ni a lu iSamọ ni ọ rọte ode oyọli dọsẹ, ni ọ rọte asha jele. Ighọ eni ekhọli-okhue e ri itoto mu ọli ọ tsua ọara apfida oyi iJesu. ISamọ ọngi iZireni ọ khi, ọ gbo khi ita Alẹzada ali iRufọsi.* ²² E rue iJesu bhale ashini a lu iGọgọta. [Ugua ukhomhi olimhi a ri iGọgọta ngme] ²³ A ri onyọ ni a ku ikhumhi na lui Imari shi na li ọ rọ da, ama ọa lama da li. ²⁴ E ta li ma ọara apfida. E kemhi itsua ni ọ sọ mhọli egbe abọ. E ti ebe rọ kemhi eni ide eyọli, ni e lẹsẹ oni o ya tẹ ogbogbo.†

²⁵ Eghẹghẹ agogo itili ẹluzogbe a rọ ta li ma ọara apfida. ²⁶ Emini e kẹkẹ rọ kphase oni ọara apfida

* **15:21** Li zẹ iRom 16.13 † **15:24** Li zẹ Iwolo 22.18

kpeda na li khi. Oghie Oyi Egbo iJu. ²⁷ E li gbo ta ighiatọ etuava ma ọara apfida mama li, ọtuoghwo ọ la li obo-ita, ọnokpole ọ la li obogobo. ²⁸ Ona o ri emini a keke shi Ebe-no-pfuase bhale ya tse, ni ọ, “A leli ọli ma ighiatọ.”[†] ²⁹ Egbo eni e te epfe agho dose, e pfi itsue manya iJesu, ee nighise ukhomhi, e lie, “Ebaneke! Yeye ni u ya guoghwo Owa oyi Eshinegba-a, u gbo riele ọ to ogbele ese. § ³⁰ Ro te ọara apfida tiemhie sho ya mie egbe e pfuese.”

³¹ Igho ighie eyi ekpodalo-ugamhi, ali esese Ishi eyi iMosisi e li ri iJesu li egia, e lie egbe we. “O mie egboese pfuese, ama ọa dobe mie egboi pfuese. ³² A ze ni oni Omiepfuese ọna, ikhi oghie iZireni, ni ọ rote ọara apfida tiemhie ni awa me, ni awa mie ọli suo.” Eni a li ta ma ọara apfida mama li, e ga li nu we tsue ọli.

Eghuli oyi iJesu

(iMat 27.45-56; iLuk 23.44-49; iJon 19.28-30)

³³ Agogo igbeva oguota, obili o bi oni eke a nya. Elemhi iwakati ese oni obili o la ogbe ramhi.

³⁴ Agogo ese o ramhi, iJesu ọ tse leghe, ọ ri unu ọli oyewe lie, “Eloi, Eloi, Lama Sabachi tani?” Em- ini a ri ona ngme khi, “Eshinegba oyemhe, Eshinegba oyemhe, elo o ze ni u ro tsua mhe pfi.”*

³⁵ Abi egbo eghuo ni e migha epfe agho e ro suo khi ọ ngme na, e ke, “Ri eso shi eke khi ọ lui Elaja.”

³⁶ Omose oghuo elemhi eni egbo ọ na ya rue isoso so li onyo ni okhe a, ọ ge ọli shi ukpokpo roli kpe iJesu unu ọ ro da. Oni omose ọ ke. “A ze ọli obo,

[†] **15:28** Li ze Aza 53.12 § **15:29** Li ze Iwolo 22.7; 109.25; iMak 14.58; iJon 2.19 * **15:34** Li ze Iwolo 22.1

ni awa me ini Elaja o ya bhale ya rue oli ukhomhi oara apfida tiemhie.”†

³⁷ IJesu o tseşe leghe, o ghua.

³⁸ Ukpokpomhi ode ugbakpi ni a ro pfa ode-a shi elemhi Owa Oyi Eshinegba, o rote idane kiese-a asha eva ya to eke.‡ ³⁹ Abi okholi-okhue oniemhi ni o migha odalo oni oara apfida o ro suo abi iJesu o tseşe leghe, ni o ro me abi o li ghua, o o, “Egbegbo lo khi, Omi Eshinegba omose ona o khi.”

⁴⁰ Ikpotoso eghuo e ta pfa bino, iMeli onge iMagidalen, ali iMeli inyi iJemhisi oni o kpoke, ni o gbo khi inyi iJosisi ali iSalome. ⁴¹ Ikpotoso ena e mema deba iJesu ni e ri ukpeloe khu oli obini iGalili. Ikpotoso elese ni e deba iJesu bhale iJerusalemu e li ga migha agho.§

Irotọ oyi iJesu

(iMat 27.57-61; iLuk 23.50-56; iJon 19.38-42)

⁴² Ogbomhi o she mu eke elegho ni o khi ele ni a ro mu egbe khe ele iyemhea oyi egbo iJu. ⁴³ IJosefu onge Arimatia, ni o khi oghuo eni e mhese, ni o khi ogbo ni o li mu eloe. Eri o bie kpe ri eloe shi eke khe Eghiele oyi Eshinegba. O gbe udu le ya gueye iPaleti o rue olimhi oyi iJesu na lue ya to. ⁴⁴ O ga sha iPaleti abo khi iJesu o she gbhe gho kele ghua. O lui oni okholi-okhue oniemhi ogho mhila ini iJesu o she gbhe ghua. ⁴⁵ Abi iPaleti o ro rote unu oyi oni okholi-okhue oniemhi ogho suo khi igho o khi egbegbo, o tsua olimhi oyi iJesu na iJosefu. ⁴⁶ Igho iJosefu o de ide, o rue oni olimhi tiemhile oara, o khuli oli, o ri oli to uji ni a to shi eche. O

† 15:36 Li ze Iwolo 69.21 ‡ 15:38 Li ze Okiali 26.31-33 § 15:41 Li ze iLuk 8.2-3

gheghele eche oniemhi guese oni uji. ⁴⁷ IMeli onge iMagidaleni, ali iMeli inyọ iJosisi e me ashini a ri ọli to.

16

Irote eghuli guale oyi iJesu

(iMat 28.1-8; iLuk 24.1-12; iJon 20.1-10)

¹ Abi eọ iyemheọ o ro dọse se, iMeli onge iMagidaleni, ali iSalome, ali iMeli inyi iJemhisi, e de afu ituale ni eọ pfiẹ mhue obo ni wewe e ya khakha li shi idiegbe olimhi oyi iJesu. ² Ogbie-fiefie ni o khi uka, khi ovo o lese ngale, e je atalimhi ni a roli to. ³ Igho e mhila egbe we, “Oghuo o ya gheghele eche unu oni atalimhi-a na awa?”

⁴ Ama abi e ke ro yase alo eke bino, e me khi a she gheghele oni eche ni o gho gbedi unu oni atalimhi-a a. ⁵ Abi e ro lo oni uji, e me ozeo ni o so itsua epfopfo na dogo, khi o shito epfe obita. O sha we abo.

⁶ Oọ we, “Abo e khi sha e.” “Ijesu onge iNazareti oni a ta ma oara apfida a nono? O she te eghuli guale. Oa la akana. Ghe ashini a roli to. ⁷ Ama a ke vu, a ka gueye eniye odukhokho eyoli ali iPita khi, ‘O she ralo iGalili e khe e. A ya bhale ya e oli shi agho abi o kie kpe gueye e.’ ”*

⁸ Eni ikpotso e lasele, e na ya je apfe. Abo e sha we, ulishi oo mu we, ea nu ogbokhoghuo ngme irari khi ulishi o mu we.

[Ebe eni odode eghuo eni a rote keke oni Usomhi Onete ona, ea mholi odada 9-20 oyi ukhomhi 16 ona.]

* **16:7** Li ze iMat 26.32; iMak 14.28

*Ijesu ọ ri egbọli khase iMeli ọngi iMagidaleni
(iMat 28.9-10; iJon 20.11-18)*

⁹ Abi ijesu ọ rọ rọte eghuli guale eḷe uka se, ọ ri egbe ọli kpẹ khase iMeli ọnge iMagidaleni, ọni ijesu ọ khu ayemhe ebe ishilua rọte egbe ya fiẹ. ¹⁰ Ọ vu ya gueye apfe ijesu ni ee vie. ¹¹ Abi e rọ suọ khi ijesu ọ she guale khi ọ la agbọ ali khi iMeli ọngi iMagidaleni ọ me ọli, ẹa mie shi ọli ọ.

*Ijesu ọ ri egbọli khase eniye odukhokho aava
(iLuk 24.13-35)*

¹² Abi a rọ me ona se, ijesu ọ rọte ode ọdoda ri egbọli khase ewe aava abi e li lo elemhi oni ọli. ¹³ E nyene egbe jele, e gbo gueye eniye odukhokho ni e kpole, ama, ẹa gbo li mie shi we ọ.

*Ijesu ọ ri egbọli khase eni eniye odukhokho og-
baghuo
(iMat 28.16-20; iLuk 24.36-49; iJon 20.19-23; Ika
1.6-8)*

¹⁴ Ikpukhokho, ijesu ọ ri egbọli khase eni eniye odukhokho ogbaghuo abi e rọ le eminale. Ọ dese we shi umha-mhọli irudunga oyewe, ali umha-nono ni e mie shi emini eni e me lue e ngme abi ọ rọ guale se.

¹⁵ Ọọ we, “A lo elemhi eke agbọ nya, a ke gue usomhi onete oyemhe ye ogbọkpa.† ¹⁶ Ọnini ọ da mie ẹ suọ, ni a da batazi ne, ọ ya mhọli imiepfuese, ama ọni ọa da miesuọ, a she pfa ẹzo mu ọli. ¹⁷ Ọlele ona o ya ke deba eni e miesuọ, e ya ri eva oyemhe khu ayemhe ebe kua, e ya ngme emue onogbọ unu. ¹⁸ E ya ri abọ eyewe mu enye eke, ini e rie rue

† 16:15 Li ze Ika 1.8

ikhumhi ni ọọ gbe ọgbọ da, ọa ya li wẹ abikhọghuo. E kha ri abọ nga eni ẹ ghua egbe, e ya toto.”

A rue iJesu nga obini iloghie

(iLuk 24.50-53; Ika 1.9-11)

¹⁹ Abi iJesu Ọnọmhuẹ ọ rọ nu wẹ ngme se, a rue ọli nga idane iloghie. Ọ shitọ ukiẹkiẹ obita oyi Eshinẹgba.† ²⁰ Ighọ eniyẹ odukhokho eyi iJesu e li fiẹ ya tse abọ oni usomhi onete gasẹ asha kpa. Ighọ Ọnọmhuẹ ọ rẹ wẹ gbe ikanya, ọ ri ikanya ọnyaloa ni e gbe ri ungmehi oyọli tşẹ.

† **16:19** Li zẹ Ika 1.9-11

Ebe-No-Pfuasę Ishobo Onogbo
New Testament in Ivbie North-Okpela-Arhe
(NI:atg:Ivbie North-Okpela-Arhe)

copyright © 2012 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Ivbie North-Okpela-Arhe

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

Printed book ISBN 9789789194797

The New Testament

in Ivbie North-Okpela-Arhe

© 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2019-08-09

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 29 Jan 2022

03be06b0-68fd-500b-b9a9-6bca4b63979a